

г. МЕНСК
Савецкая
63

ЗВЯЗДА

Пролетары
ўсіх краёў,
злучайцеся!
Пролетарии всех стран,
СОЕДИНЯЙТЕСЬ!
רוחנו של כל פועלי ארצנו
יחדיו יתאחדו
Proletarjusze wszystkich krajów
Łączcie się!

Рэдакцыя і галоўн. кантора
Рэдактар прымае ад 11-1 г. дня тэл. N10-74
Сакратар рэдакцыі — ад 12-2 г. дня тэл. N6-19
Начны рэдактар (друкарня ад 6 г. веч. тэл. N6-42)
Кіраўн. гл. Кантораю авесткі і падп. N781
Кошт N усюды 5 кап.

№ 16 (3124) Пяўдзеля, 20 студзеня 1929 г. | Орган Цэнтральнага Кам. і Мен. Кам. Камуністычнай Партыі (б) Беларусі | Штодзённая газета. Год выд. XIII

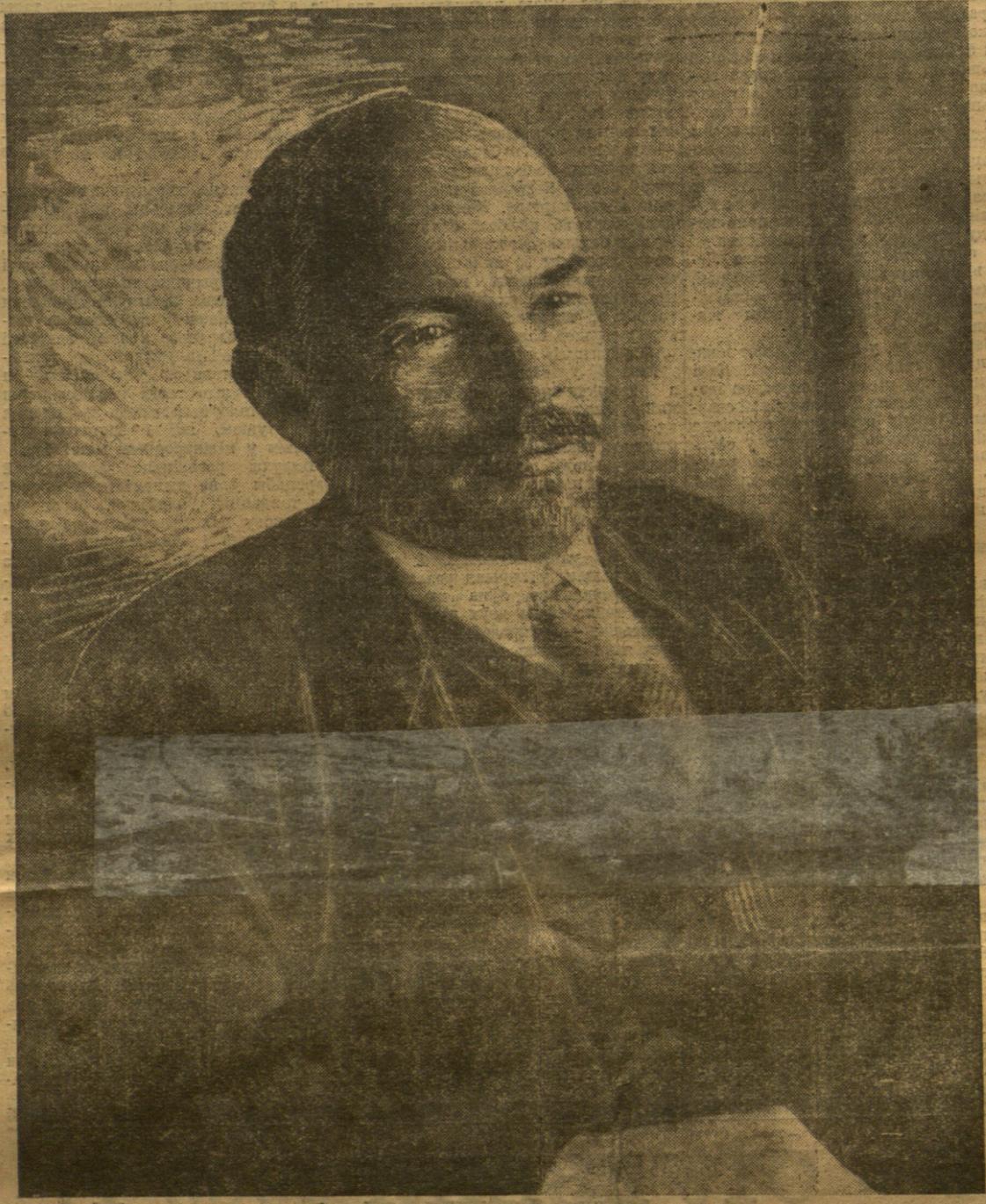
Сёньня, у дзень 5-й гадавіны сьмерці Леніна, даём клятву вернасьці справе Леніна— няўхільна працягваць барацьбу за канчатковую перамогу сацыялізму

Прамова Ільліча на апошнім з яго ўдзелам зьездзе партыі

Заклучныя слова перад закрыцьцём XI зьезду РКП(б)
(Пасяджэньне 2 красавіка 1922 г.)

Таварышы! Мы падыйшлі да канца работ нашага зьезду. Першае адрозьненне, якое нідаецца ў вочы пры параўнаньні гэтага зьезду з папярэднім, гэта вялікая згуртаванасьць, вялікая аднадушнасьць, вялікае арганізацыйнае адзінства. Толькі невялікая часьць адной часткі апазыцыі мінулага зьезду паставіла сябе па-за партыяй. Па пытаньні аб прафсаюзах і аб новай эканамічнай палітыцы разгалосься ў нашай партыі не аказалася, або не аказалася ў колькінебудзь прыкметным разьмеры. Карэннае і галоўнае, што мы набылі новага на гэтым зьездзе, гэта жыццёва довад неправаты нашых ворагаў, якія, не стамляючыся, цьвярдзілі, што партыя наша ўпадае ў старасьць, страчвае гібкасць розуму і гібкасць усяго свайго арганізму. Не, гэтай гібкасці мы ня страцілі. Калі трэба было па ўсім аб'ектыўным стане рэчаў і ў Расіі, і ва ўсім сьвеце ісьці наперад, наступаючы на ворага з самаадданай смеласьцю, шпарнасьцю, рашучасьцю, мы там і рабілі. Калі будзе патрэбна, зможам гэта зрабіць

Увесь гвозд у тым, каб рухацца наперад непараўнальна больш шырокай і магутнай масай, ня інакш, як разам з сялянствам, даводзячы яму справаю, практычнаю, дасьведчаньнем, што мы вучымся і навучымся яму даламагаць, весці яго наперад. Такую задачу пры даным міжнародным становішчы, пры даным стане вытворчых сіл Расіі можна вырашыць, толькі вырашаючы яе вельмі павольна, асьцярожна, дзелавіта, тысячу раз правяраючы практычна кожны крок. Калі знойдуцца ў нашай партыі галасы, якія будуць супроць гэтага архіпавольнага і архіасьцярожнага руху, гэтыя галасы будуць адзінолімі. Партыя ў цэлым зразумела задачу, што стаяць перад ёю. Цяпер яна на справе давядзе, што зразумела неабходнасьць пабудаваць у даны момант сваю работу іменна так, і толькі так. А калі мы гэта зразумелі, мы зможам дабіцца свабоды мэты. Абвешчаю XI зьезд закрытым.

АДЗВА ЦК РКП(б), якая выдана 22-га студзеня 1924 году з поваду сьмерці У. І. Леніна

Да партыі Да ўсіх працоўных

21-га студзеня сьпачыў свой жыцьцёвы шлях таварыш Ленін. Памёр чалавек, які заснаваў нашу сталевую партыю, будаваў яе з году ў год, ваў яе пад ударамі царызму, навучаў і загартоўваў яе ў шалёнай барацьбе са зьраджанымі рабочай клясе, з палавінамі, хісткімі, з перабжычкамі. Памёр чалавек, пад кіраўніцтвам якога непарушныя рады бальшавікоў змагаліся ў 1905 годзе, адступалі ў часе рэакцыі, зноў наступалі, былі ў першых рэдах барацьбітоў супроць самаўладства, здолелі разьбіць, выкрыць, зьвергнуць ідэява панаваньне меншавікоў і эсэраў. Памёр чалавек, пад баявым кіраўніцтвам якога наша партыя, атулена паражавым дымам, моцнай рукою ўзяла чырвоны сьцяг Насіі злучыла па ўсёй краіне, змяла супраціўленьне ворагаў, замацавала моцна панаваньне працоўных у былой царскай Расіі. Памёр заснавальнік Камуністычнага Інтэрнацыяналу, прарыццельнага камунізму, любімога міжнароднага пралетарыяту, сьцяг прыгнечанага ўсходу, тэпва рабочай дыктатуры ў Расіі. Ніколі яшчэ пасля Маркса гісторыя вялікага вызваленага руху пралетарыяту ня высювала такой гіганцкай фігуры, як наш нябожчык правадыр, настаўнік, прыцель. Усе, што ёсьць у пралетарыяце сапраўды вялікага і гераічнага—бясстрашны розум, жалезная упартая, усё перагаючая воля, сьвятая нянавісьць, нянавісьць да сьмерці да рабства і прыгнечаньня, рэвалюцыйны запал, які зрушае горы, бязьмежная вера ў творчыя сілы мас, вялічэзны арганізацыйны гэнэ—усё гэта знайшло сваё вялікае ўцэлясьненне ў Леніну, імя якога зрабілася сымбалам новага сьвету ад захаду да ўсходу.

ад поўдню да поўначы. Ленін мог, як ніхто, бачыць і влікава і малое, прадранаць вялічэзныя гістарычныя пераломы і ў той-жа час улічыць і сьнарыстаць кожную маленькую дэталю; ён мог, калі трэба, шалёна наступаць і, калі трэба, адступаць, каб рыхтаваць новае наступленьне. Ён ня ведаў ніякіх астыўшых форм; ніякіх набэдраў ня было на яго мудрых, усёбачных вачох. Бо ён быў прыроджаны правадыр пралетарскай арміі, гэнэ рабочае клясы. У сьнаронку марксызму таварыш Ленін унёс нямала наштоўнага. Іменна яму рабочая кляса абавязана распрацоўнай вучэньня аб пралетарскай дыктатуры, аб саюзе рабочых і сялян, аб усім значэньні для пралетарыяту, які змагаецца, ідэянальнага і калённальнага пэтаньняў і, нарэшце, яго вучэньне аб ролі і задах партыі. І усё гэта багацьце было ў руках Леніна ня мёртвымі капіталам, а жыццём, непаўнальнай практыкай. «Рэвалюцыя значна прыямней рабіць, чым пісаць аб ёй», — ня раз таварыш Уладзімер Ільіч. І усё сваё жыцьцё, ад яго сьвідоммага пачатку да апошняга мучанічнага ўздыху, таварыш Ленін аддаў да канца рабочай клясе. Ня было і няма чалавек, які так глыбока быў-бы адданы сваёй справе, як Ленін, які ня ведаў у сваім дасканалым жыцьці нічога, акрамя інтарэсаў партыі, пралетарыяту, камуністычнай рэвалюцыі. Ня было і няма чалавек, які меў-бы такое глыбокае пачуцьцё свабоды адназначнасьці, як ён. Нечалавечае, нястрыманае прагненьне работы, нястомная думка, бязьлітасная раскірота сваёй энэргіі зламалі гэты арганізм волата і пагасілі назаўсёды жыцьцё любімешага з любімых—нашага Ільліча. Але яго фізычная сьмерць ня ёсьць сьмерць яго справы. Ленін жыў у душы кожнага члена нашай партыі. Кожны член нашай партыі ёсьць частачка Леніна. Уся наша камуністычная сям'я ёсьць напектунае ўцэлясьненне Леніна.

Пяць год бяз Леніна---па ланінскім шляху

Мы ўзялі гэтым нашу рэвалюцыю на нібачаную яшчэ ў сьвечце вышыню, ніякая сіла ў сьвечце, колькі-б зла, няшчасьцяў і пакут яна не магла прынесці яшчэ мільёнам і сотням мільёнаў людзей, асноўных заваяваньняў нашай рэвалюцыі ня возьме назад, бо гэта ўжо цяпер ня наша, а сусьветна-гістарычнае заваяваньне. А калі аказалася к вясне 1921 г., што нашаму перадавому атраду рэвалюцыі пагражае небясьпена адарвацца ад масы народу, ад масы сялянскай, якую ён павінен умела весці наперад, тады мы аднадушна і цьвёрда парашылі адступіць. І за мінулы год мы адступалі ў агульным і цэлым у рэвалюцыйным парадку.

Рэвалюцыям пралетарыяту, які сьпеюць ва ўсіх перадавых краінах сьвету, ня ўдасца вырашыць сваёй задачы без таго, каб злучыць умённе самааддана змагацца і наступіць з умённем адступаць у рэвалюцыйным парадку. Практыка другой паласы нашай барацьбы, г. зн. практыка адступленьня, таксама прыдасца, магчыма, у будучым рабочым, прынамсі, некаторых краін, як, ня сумненна, прыдасца рабочым усіх краін наша практыка першай паласы рэвалюцыі, практыка самаадданага, адважнага наступленьня. Зараз мы паставілі прызнаць адступленьне закончаным. Гэта значыць, што паволаму ставіцца ўся задача нашай палітыкі.

Увесь гвозд цяпер у тым, што авангард не пабаўся задачы працаваць над самім сабою, перарабіць самога сябе, прызнаць адкрыта сваю невыстарчальную падрыхтаванасьць, невыстарчальнае ўмённе.

„Вышэйшы прыныцып дыктатуры — гэта захаваньне саюзу пралетарыяту з сялянствам, каб пралетарыят змог утрымаць кіруючую ролю і дзяржаўную ўладу“.

(ЛЕНІН)

Тактыкай Ільліча было — сваячасова ўхваліцца за патрэбнае зьявіна.

Аглядаючыся на шлях, пройдзены бля Леніна, правільнай было б таму задаць больш шырокае пытаньне: ці змаглі мы, набліжаючыся досыць шпаркім тэмпам да ажыццяўленьня канчатковай мэты ленызму, сваячасова ўлічваць новыя абставіны, ставіць у залежнасьці ад гэтага новыя праблемы, скарыстаць новыя моманты і факты для ўмацаваньня сацыялістычнага фундаманту нашай сацыялістычнага гаспадаркі?

Асноўныя шляхі сацыялістычнага будаўніцтва, намечаныя партыяй пад кіраўніцтвам Леніна, — гэта электрыфікацыя, г. зн. стварэньне вага тэхнічнага базісу і сацыялістычнае ператварэньне дробнай сялянскай гаспадаркі праз шырокае вытворчае каапераваньне (кааперацыйны плян). Неабходнай праднасьцяка ажыццяўленьня захаваньне і ўмацаваньне дыктатуры рабочае клясы на аснове змычкі з сярэдніцкім сялянствам, аправаючыся на беднаць. Ва ўсіх гэтых кірунках партыя і савецкі ўрад зрабілі вялізны крок наперад, у бок папярэньня і паглыбленьня першапачатковых плянаў.

10-20 год правільных узаемаадносін з сялянствам, і нам ня страшны будучы ворагі, мы зможам замацаваць сацыялістычную базу, — так казаў Ленін. Але на чым трымаліся і маглі трымацца талы, пры жыцці Леніна, гэтыя адносіны? Толькі на

Даннад Леніна на III кангрэсе Камітэру

зарад на прадукты сельскае гаспадаркі, — абмеце, які даваў бы магчымасьць селяніну аднаўляць сваю гаспадарку і здавальняць асабістыя патрэбы. Эканамічны сувязі гораду і вёскі пры такім становішчы індустрыя павінны былі паднацца хіставаньням, незалежным ад палітыкі дзяржавы, часта стыхійным. Савецкая ўлада ня мела талых тых сродкаў, метадаў прастай сувязі, непасрэднага ўзьдзеянньня на сялянскую гаспадарку, якія яна мае зараз у сваім распараджэньні ў выглядзе кантрактаў, сыстэмы сельгаскредыту і г. д.

Кантрактаў належыць багата будучына. Але яна мае і моцную базу ўжо зараз. Яна адгрынае буйнейшую ролю ў вырабе сырцу для прамысловасьці (цукровай, тэкстыльнай, тугунёвай і г. д.). Такія галіны, як цукровыя буракі, баваўна, амаль цалкам вытвараюцца сялянамі ў парадку дагавору з дзяржаўнай прамысловасьцю.

Але гэта форма змычкі паміж сацыялістычнай прамысловасьцю і сялянскай гаспадаркай, аб якой пісь год таму назад ніхто сур'ёзна не гаварыў, цяпер становіцца на шлях, які абацяе ў недалёкім будучым значныя і рапашчыны вынікі.

У бягучым годзе вакантрактоўваюцца мільёны гектараў зернавых павола. Калі савецкі ўрад зможа вакантрактаваць у сялянства добрую долю патрэбнага яму для плянавага забесьпячэньня хлеба, — а ён гэта зможа зрабіць тут таксама, як у адносінах баваўны, буракоў, льну, — дык харчавы заміні і затрудненьні ўсё радзей і радзей будуць сустракацца і ўсім знікнуць праз некаторы час. Хлеб вызваліцца ад выпадковай рынкавай кааперцыі.

Адначасова з гэтым растуць калектыўныя формы сельскае гаспадаркі. За адзін толькі 1927-28 г. пасеяная плошча калгасаў павялічылася амаль у два разы (з 870 тыс. гектараў да 1.700.000 гектараў), а валавая прадукцыя іх паднялася з 103 мільён руб. да 189 мільён. руб. XV партыйны зьезд выклікаў да жыцця вялізную колькасць панаваарганізаваных калектыўных гаспадарак, прычым патрабаваньне, якое да іх прад'яўляецца цяпер, ва ўмовах наступленьня на кулака, ва ўсіх выпадку больш суровае, чым некалькі год таму назад.

У 1924-25 г. калгасаў было 15.260, у маі 1928 г. паволае паярэдніх даных больш 30.000, г. зн. роўна ў два разы. І справа тут ня толькі ў колькасці, а перш за ўсё ў тым, што ў гэты бок зьвернута цяпер напружаная ўвага ўсёй партыі. А калі так, дык няма сумненьня, што хворае месца, якое перахаджала арганічнаму росту, «корак», які пе-

праўдны сіл, здольных рух у спраду наперад, будзе знішчаны.

Калі ўлічыць яшчэ рашучыя крокі, ужытыя для будаўніцтва новых буйных зернавых саўгасаў, г. зн. для ажыццяўленьня старой думкі Леніна аб «хлебных фабрыках», якія забясьпячаюць прадуктамі гарадскую рабочую клясу, стане ясным, што ў абсягу сельскай гаспадаркі і ўзаемаадносін з сялянствам, мы ня толькі захавалі пазыцыі, заваяваныя пры Леніне, але і змаглі аднаведна агульнаму ходу нашага гаспадарчага разьвіцця, паволаму, у новых формах паглыбляць, умацаваць саюз сялянскай беднаці і сярэднякоў з пралетарыятам.

Але чаму праблема будаўніцтва саўгасаў і калгасаў так шырока стала іменна ў апошні год, а не раней? Ці сваячасова яна была вынута? Цяжка зразумела, у такой влікай і складанай справе вялікай гістарычнай важнасьці захоўваць дакладнасьць у твдніх і месцах. Але што датычыць гадавых тэрмінаў, наўрад ці можна было разгарнуць шырокую праграму калектывізацыі сельскае гаспадаркі на два-тры гады раней XV зьезду, г. зн. каша 1927 г. Для гэтага ня было выстарчальных аб'ектыўных прадпачынак.

Трэба было спачатку правесці грашовую рэформу (гэта было зроблена ўжо пасля сьмерці Леніна), перайсьці ад паярэвох грошай да чырвона, стварыць гэтым самым адаровую базу для таваразаварту, разьлікаў прамысловасьці, грашовага звароту, росту рэальнай зароботнай платы, павялічыць дзяржаўны бюджэт ужо да моманту XV зьезду ў два разы (з 2.840 мільён. рублёў у 1923-24 г. да 5.570 мільён. р. у 1927-28 годзе), больш чым на мільярд, давесці назапеленне сродкаў унутры самай прамысловасьці да 655 мільён. рублёў у 1927-28 г., павысьць валавую прадукцыю дзяржаўнай прамысловасьці, буйной і дробнай, з 5.562 мільён. руб. у 1923-24 г. да 12.345 мільён. руб. у 1927-28 г., каб падлісьці да будаўніцтва сацыялізму ў вёсцы не з агульным тэзісам, а з канкрэтным плянам, з трактарнымі калёнамі, з мінеральнымі ўгнаеньнямі, з насеннымі пазычкамі і г. д.

У абсягу прамысловасьці электрыфікацыя заняла цэнтральнае месца ў шырокай праграме рэканструкцыі. Лёзунг індустрыялізацыі краіны, зразумелы шырокім масам і палулярны ў краіне, быў падняты партыяй ужо пасля Леніна. Плян электрыфікацыі знайшоў дапаўненьне і далейшае разьвіццё ў праблеме рэканструкцыі ўсёй прамысловасьці. Ужо праз 2 гады пасля сьмерці Леніна прамысловасьць закончыла працэс аднаўленьня. А ўжо апошні месяц

вострага гаспадарчага крызісу, калі толькі што стаўшая на ногі дзяржаўная прамысловасьць стыкнулася з крызісам збыту. Партыя тады, наперакор тракцізму, узяла рашучы курс на зьніжэньне цэн і гэтым адкрыла шырокую дарогу для росту прамысловасьці.

Апошнія два гады пяцігодзьдзя (1926-27 і 1927-28 г. г.) прайшлі ўжо пад знакам шырокага будаўніцтва новых буйных прадпрыемстваў. Дзесяткі фабрык, заводаў, пабудаваных па патрабаваньнях павейшай тэхнікі, ужо пушчаны ў ход. Пачаты і будуцца значна больш шпаркім тэмпам, чым раней, такія капітальныя пабудовы, як Днепрабуд, Туркестана-Сібірская чыгунка. За чатыры гады (з 1924-25 па 1927-28 г. г.) укладзена ў капітальныя работы па прамысловасьці каля 3.300 мільён. рублёў, бля удзелу замежнага капіталу. Вытворчасць электраэнергіі дасягнула ў 1927-28 г. 5.140 мільён. кілёват-гадзін; у 1928-29 г. намечана 6.600 мільён. кілёват-гадзін супроць 1.945 мільён. у 1913 годзе.

Некаторыя задачы, якія востра сталі пяць год таму назад (як, напрыклад, заваяваньне рынкавага таваразаварту, апарату разьмеркаваньня), цяпер ужо вырашаны. Нас цікавіць зараз, галоўным чынам, вытворчыя паказчыкі. Для характарыстыкі нашых пасьпехаў у галіне гандлю досыць падаць наступныя лічбы. У 1923-24 г. з 10.840 мільён. руб. гандлёна-пасярэдніцкага звароту на долю дзяржаўных органаў і кааперацыі прыпадала 5.900 мільён. г. зн. 54 проц. І ў 1927-28 г. з 33.440 мільён. руб. (рост на 200 проц.) — 27.670 мільён. руб., г. зн. 83 проц. Прыватны гандаль павялічыў свае звароты на 835 мільён. руб., дзяржаўна-кааперацыйны — на 21.770 мільён. рублёў.

Армія рабочае клясы вырасла і ўмацавалася. У 1923-24 г. занята было наёмнай працай 7.330 тыс. чалавек, якія атрымлівалі заробатную плату ў год 2.615 мільён. чырвон. рублёў, у 1927-28 г. — 10.535.500 чалавек з зарплатай 6.940 мільён. руб. Рост адбыўся, галоўным чынам, з кошт павялічэньня колькасці рабочых у буйной прамысловасьці (з 1.811 тыс. чалавек да 2.857 тыс.). будаўнічай справе (з 202 тыс. чалавек да 559 тыс. чал.) і транспарце (з 87 тыс. да 1.065 тыс.).

Усе паданыя лічбы, якія датычаць сельскае гаспадаркі, прамысловасьці, гандлю, красамоўна гавораць аб адным. Нэп не зьліўся пачаткам перараджэньня камуністычнай партыі і савецкай улады, як прадказваў Устэралаў і К. Нэп скарыстаны рабочай клясай для папярэньня базі-

неньня саюзу з сялянствам па цэлым радзе кірункаў.

Але нэп мае і свае калючы, свае труднасьці. Партыя пільна сачыла за тым, каб паярэдзіць рабочую клясу ад няправільных кіроаў. Увесь перыяд, пачынаючы са сьмерці Леніна і да XV партзезду, быў запоем непарунаў барацьбой з тракцізмам. Гэта патрабавала вялікіх сродкаў, але не дарэмных. Партыя, а за ёю шырокія рабочыя масы адхілілі шлях разьвіцця, які ракамендаваўся тракцізмам. Яго спробы адрадаіцца ахвяраваны на наўдату.

Пасля XV зьезду партыі прышлося зьвернуць галоўную ўвагу на другі фронт — на небясьпеку правага ўхілу, які, па сутнасьці, зводзіцца да пропаведзі мірнага сужыцця з капіталістычнымі элемэнтамі (мулакамі і падкулачнікамі) у нашай краіне. Партыя абвясніла вайну праваму ўхілу і прымірэнчым наступленьням, падрыхціўшы ў адносінах да яго.

У процілегласьць сацыял-дэмакратыі, якая ідзе на згодніцтва, камуністычная партыя непрымірныма да ўхілаў управа і ўлева, пераносыць у сучасны момант цяжар барацьбы на правую небясьпеку.

Ленін яшчэ пры жыцці заявіў, што адступленьне (зьяваанае з нэпам) закончана цяпер. Праз 5 год мы можам сказаць, што сацыялістычны элемэты па ўсім фронце перайшлі ў наступленьне на кулака, на нэпмана, на чужы элемэнт у дзяржаўным апарате, на прымірэнчыя ў адносінах да кулака групы ў партыі. Партыя і савецкая ўлада недарма прайшлі ленынскую школу. Яны здалі экзамен на ўмённе палейнску скарыстаць абставіны, у час ставіць задачы, улічваючы ў іх вырашэньне мільёны рабочых і сялян.

Д. Ч.

Ленін на адкрыцці помніку К. Марксу і Энгельсу 7 лістапада 1918 г.

Сацыялізм ёсць знішчэньне клясаў. Каб знішчыць клясы, трэба, наперш, скінуць памешчыкаў і капіталістык. Гэту частку задачы мы выканалі, але гэта толькі частка і пры тым ня самая цяжкая. Каб знішчыць клясы, трэба, па другое, знішчыць розніцу паміж рабочым і селянінам, зрабіць усіх работнікамі. Гэтага нельга зрабіць абразу. Гэта — задача непарунальна больш цяжкая і, у сілу неабходнасьці, прадоўжэная. Гэта — задача, якую нельга вырашыць зьваржэньнем якой-бы там ні было клясы. Не можна вырашыць толькі арганізацыйнай перабудовай усяе грамадзкае гаспадаркі. Пераходам ад індывідуальнай абасобленай дробнай таварнай гаспадаркі да грамадзкай буйной гаспадаркі. Паскорыць гэты пераход можна толькі такой дапамогай селяніну, якая-б давала яму магчымасьць у вялізным разьмерах палейніць усю земляробчую тэхніку, пераўтварыць яе ў корамі.

Каб вырашыць другую, больш трудную частку задачы, пралетарыят, які перамог буржуазію, павінен няўхільна весці наступную асноўную лінію сваёй палітыкі ў адносінах да сялянства: палетарыят павінен падзяляць, разьмяжоўваць селяніна-працоўніка ад селяніна-ўласніка, селяніна-работніка ад селяніна-ганяляра, селяніна-працоўніка ад селяніна-спэкуллянта.

У гэтым разьмежаваньні ўся сутнасьць сацыялізму.

Л Е Н І Н

Ленін жыў у сэрцы номага селяніна-бедняка.

Ленін жыў сярод мільёнаў калейнільных рабоў.

Ленін жыў ў нянавісьці да ленызму, камунізму, бальшавізму ў лягэры нашых ворагаў.

Зараз, калі нашу партыю захапіў самы цяжкі удар — сьмерць Ільліча, — мы павінны з асабівай настойлівасьцю выканаць яго асноўныя наказы.

Ніколі Ленін ня быў такім вялікім, як у хвіліны небясьпекі. Цьвёрдай рукою ён праводзіў партыю праз строй гэтых небясьпек, з непараўнальным спакоем і мужнасьцю ідучы да сваёй мэты. Нічога больш згіднага, дагнага, чым паніьрства, зямляшаньне, хістаньне, для Леніна ня было.

Партыя і тут пойдзе па яго сьлядох. Ён адышоў ад нас назаўсёды, наш непараўнальны баявы таварыш. А мы пойдзем сьмела далей. Няхай радуюцца нашы ворагі з поведу нашай страты. Няшчасныя і мізэрныя. Яны ня ведаюць, што такое наша партыя. Яны спадзяюцца, што партыя разваліцца. А партыя пойдзе жалезным крокам наперад. Таму, што яна ленынская партыя. Таму, што яна выхавана, загартавана ў баёх. Таму, што ў яе ёсць у руках той наказ, які пакінуў ёй таварыш Ленін.

Супроць сусьветнага саюзу памешчыкаў і капіталістык мы будзем будаваць наш саюз рабочых і сялян, саюз прыгнечаных нацый. Мы цьвёрдай нагой стаім на зямлі. У зурпаўскай руіне мы зьяўляемся адзінай краінай, якая пад уладай рабочых адраджаецца і сьмела глядзіць у сваю будучыню. Вакол нашага слаўнага сьцягу зьбіраюцца мільёны. Сьмерць нашага настаўніка — гэты цяжкі удар згуртуе яшчэ мацнейшы рады. Дружным баявым панцугом мы ідем у паход супроць капіталу, і ніякія сілы ў сьвечце не перашкодзяць нашай канчатковай перамоце.

Гэтая перамога будзе самым лепшым помнікам таварышу Леніну, таму, якога, як лепшага прыяцеля, мы называлі сваім «Ільлічом».

Няхай жыўе і перамагае наша партыя!

Няхай жыўе рабочая кляса!

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ РНП(б). Масква, 22 студзеня 1924 году.

„Ня можна забывацца, што адзіна магчымай эканамічнай асновай зьяўляецца машынная індустрыя. Той, хто забываецца пра гэта, той не камуністы“.

(ЛЕНІН)

ЛЕНИН АБ БАРАЦЬБЕ З УХІЛАМІ

(Артыкул дырэктара Інстытуту Леніна т. М. Савельева)

Ленін зьяўляецца ня толькі вялікім тэарэтыкам і правадыром сусветнай пралетарскай рэвалюцыі, але на працягу ўсёй гісторыі нашай большавіцкай партыі ён застаецца жывым уцяляньнем сапраўднай пралетарскай непрымірэнскай барацьбы за чыстату класавай лініі партыі. Ленін, глыбокі тэарэтык большавізму, зьяўляецца ў той жа самы час геніяльным практыкам-стратэгам, будаўніком нашай партыі. Ён бязупынна складае ў выключна складанай абстаноўцы партыю «на каменчыку» і бязупынна змагаецца на працягу звыш чым 20 год з усякага роду апартунізмам і ўхіламі ў яго рады.

Зьвернемся да вытокаў зараджэньня партыі, да перыяду старой «Іскры». Сярод рэдакцыі ідэя першага падрыхтоўка да другога зьезду партыі, які палажыў пачатак большавізму. Ленін у выданай ім выданай брашуры «Што рабіць?» наступным чынам ажрава фармулёвае задачы партыйнага аб'яднаньня: «Мы ідзем цеснай кучкай па абрывістым і цяжкім шляху, моцна ўзрушыўшы за рукі. Мы акружаны з усіх бакоў ворагамі і нам прыходзіцца амаль заўсёды ісьці пад іх агнём. Мы аслучыліся, паводле свабодна ўхваленае паставы, імаем дэлега таго, каб змагацца з ворагамі, а не аступацца ў суседняе балота, жыхары якога з самага пачатку пагражалі нас, што мы вылучыліся ў асобную групу і выбраці шлях барацьбы, а ня шлях прымірэння».

Так мовіў Ленін гэты царкоўны шлях, які патрабаваў адзінства волі, адзінства дзеяньня. «Пакіньце нас, не чапляючыся за нас і ня пэдкайце нялікага слова «свабода»—піша Ленін далей у адносінах да ўсіх, хто сумняваецца і прапануе: «спойдзем у гэта балота».

Такім чынам, ужо ў 1902 г. Ленін ставіў катэгарычна пытаньне аб адзінстве нашых радоў, аб «маналітнасці» партыі і не кіруючага ядра, і з усёй рапучасьцю падкрэсьліваў, што ў партыі ня мець апартунізму, паколькі мы—большасьць партыі—таксама ж вольныя ісьці, куды мы хочам, вольны змагацца ня толькі з балотам, але і з тымі, хто паварочваецца да балота».

У гэтых нямногіх словах, напісаных звыш чвэрці веку таму назад, па сутнасьці ўжо даецца ўся асноўная абстаноўка большавізму ў ба-

рацьбе з ухіламі, угрунтоўваецца не прымірэнная барацьба з хістаньнямі. Пачынаючы з вышэйпаказаных перыяду, наша партыя паступова вырастае ў бязупынную барацьбу з апартунізмам і усякага роду ўхіламі ў магнутую сілу. Яе шлях—гэта шлях суровай класавай барацьбы, шлях перамогі супярэчнасьцяў бы, шлях перамогі супярэчнасьцяў тав. Сталін, паказваючы: «Калі ўзяць тав. Сталін, паказваючы: «Калі ўзяць гісторыю нашай партыі ў моманты яе зараджэньня ў відзе групы большавікоў 1903 г. і прасачыць яе наступныя этапы аж да нашага часу, дык можна сказаць без перапавялічэньня, што гісторыя нашай партыі ісьць гісторыя барацьбы супярэчнасьцяў унутры гэтай партыі, гісторыя перамогі гэтых супярэчнасьцяў і паступовага ўмацаваньня нашай партыі на аснове перамогі гэтых супярэчнасьцяў» («Аб сацыял-дэмакратычным ухіле ў нашай партыі», далаж на VII пленуме Выканому Камітэру).

Якія ж галоўныя этапы ў барацьбе з асноўным супярэчнасьцямі перамагае партыя і з кім, а якімі шляхамі і фракцыямі яна змагаецца за чыстату сваіх класавых пазыцыяў. Праблема, супроць якіх ухілаў і хістаньняў асабліва папярэджаў яе Уладзімер Ільіч?

У перыяд старой «Іскры» Ленін вядзе ранучую барацьбу направа з тае званым эканамізмам і гурткам апартуністычнай і выкрываючы шынай, бічучы і выкрываючы апартуністычную сутнасьць рабоча-дзельства, яго хвацьціцкія прыкметы, паралельна адбіваючы ўдары заходна-эўрапейскіх бэрнштейнінцаў і расійскіх легальных марксыстаў. Групу чына вакол «Іскры» найбольш вытрыманна элементу тагачасных сацыял-дэмакратаў, ён вядзе згуртаваньне рэвалюцыйных элементаў партыі ня толькі супроць бундэстыч, рабочадзельцаў, што зьяўляліся асабліва сур'ёзнымі праціўнікамі, але і ўсякага роду дробных груп і пільняў, якія іменуліся цягнуць партыю назад ад выразнай паставы і канцэнтраванай сілы і сродкаў партыі, як гэта ставіць «Іскра».

Пасьля сканчэньня другога зьезду і стварэньня меншавізму,—які зьяўляўся, паводле выразу Леніна, працягам эканамізму» ў новых умовах—усе сілы яго палітычнага таленту канцэнтраваны на выкрыцьці апартуністычнай сутнасьці меншавіца-

га крыла партыі, якое імкнулася на чале з Мартавым, Аксельродам, Троцкім і інш. адуляваць толькі што ўхвалены паставы другога зьезду, не пагарджаючы ніякімі сродкамі для ажыццяўленьня паставы-ных сабе мэт.

Скліканьне трэцяга экстранага зьезду, як спосаб выйсьці з створанага меншавікам партыйнага развалу, патрабуе ад Уладзімера Ільіча рапучай барацьбы ня толькі па лініі меншавізму, які паступова абасабліўся ў асобную партыйную арганізацыю, але і па лініі ўзнікнуша пасьля другога зьезду ўняршчана прымірэнскае пільні срод самага большавізму, пільні, якая імкнулася затупаваць і замазаць асноўныя прыкметныя разгалосы паміж большавікамі і меншавікамі.

Правадыр тагачасных прымірэнцаў Наскоў, быўшы на 2-м зьезьдзе чьвэрдым большавікам і выбраны на сьпісе большавіцкай ЦК, вельмі скоро аб'яднае вакол сабе невялікую групу большавікоў-прымірэнцаў, захватваючы ў свае рукі ЦК, ідучы на згоды з меншавікамі, даючы ім магчымасьць фактычнага гаспадарэньня ў партыі. Наскоў і яго паллечнікі ўскладняюць барацьбу Леніна за будаўніцтва партыі, за жываньне перыяду разброду і саматушэньня.

У адным лісьце да Наскова Ленін піша яму адносна яго пазыцыі, прадмытываючы, паводле запэўніваньня самога Наскова, нібы жадаўнем «міру» у партыі:

«Запытаньне, у якім-жа сэнсе можна цяпер гаварыць аб міры. Калі разумець пад мірам ачышчэньне ідэалягічнай барацьбы ад канцацыйнай сваркі, дык я і зараз зусім гатоў згадзіцца на мір і аднавіць зробленую ў сьведзе партыі прапагову. Калі-ж разумець пад мірам спыненне ідэалягічнай барацьбы, прымірэнне з напарам (ці вярнея, фізіяномія, пазабулёная ўсякага напрамку) новай (меншавіцкай—М. С.) «Іскры», дык такі «мір» моцнае запрапагаваць толькі людзі беспрынцыповыя ці двуліцыя».

Так рапуча і рэзка ставіў У. І. пытаньне аб барацьбе з беспрынцыпным згодніцтвам, якое прававала зьвесьці партыю ў балота апартунізму, зьвесьці на нішто паставы другога зьезду партыі.

Патрабаваўся стварэньне «Бюро Камітэту Большавіцкай», якое аб'яднала значную большасьць масовых арганізацый, каб наперакор прымірэнцтва і сьпробам меншавікоў, усё-ж склікаць экстраны III зьезд партыі і рапуча пакласьці канец прымірэнцкім хістаньням.

Цікава тое, што сам Наскоў раумеў, куды заводзіць яго «флірт» з меншавікамі. У адным з лістоў ён проста піша: «Іх (меншавікоў—М. С.) імкненьне—пры дапамозе нашага панусьціцельства, нашых сіл і сродкаў заваяваць камітэты і потым турнуць нас». (Архіў Інстытуту Леніна). Але такава ўжо бесхрэбратная пазыцыя прымірэнства, каб наперакор фактам усё-ж ісьці па лініі сп-

усьціцельства». Высунушы ў якасьці асноўных дэўнтаў у 1906 году барацьбу за «дыктатуру пралетарыату і сільнасьці» і падрыхтоўку ўзброенага паўстаньня, партыя большавікоў на чале з Леніным вядзе энэргічнашую барацьбу з апартуністычнай тактыкай меншавізму і яго маскаваньнем у відзе трацізму, які прабаваў пібы «зьлева» (тэорыя перманэнтнай рэвалюцыі) крытыкаваць Леніна.

Такім чынам, мы бачым, што з моманту стварэньня партыі і да першага расійскай рэвалюцыі наша большавіцкая партыя павінна перамагаць вылікі ўнутраныя супярэчнасьці, у рапучай барацьбе з апартунізмам, выкоўваючы сваю рэвалюцыйную стратэгію і тактыку.

Асабліва многа навучальнага для ўсьведмаленьня ленынскай стратэгіі і тактыкі дае перыяд рэакцыі, які пачаўся пасьля паражэньня 1905-07 году і цягнуўся да пачатку новага ўздыму перад імперыялістычнай вайной 1914 году. «Гэта быў крытычны перыяд у жыцьці нашай партыі—гаворыць тав. Сталін.—гэта быў той перыяд, калі цэлы рад большавікоў з старой гвардыі пакінулі Леніна і яго партыю. Меншавікі крычлі тады аб пазібелі большавікоў. Аднак, большавізм не загнуў і практыка барацьбы за якія-небудзь паўтары гадзі паказала, што Ленін і яго партыя мелі рацыю, вядучы барацьбу за перамогу супярэчнасьцяў унутры рады большавізму». (Сталін, «Аб апазыцыі» стар. 4).

Імёна ў гэты перыяд побач з адкрыта-апартуністычнай пільняй, якая вядзе свой пачатак ад эканамізму і атрымала да перыяду рэакцыі сваё закончанае выразьненне ў ліквідатарстве—зьвядзеньне ў партыі і так званай «левай» пільняй, якая захавала частку большавікоў і вырасла хутка ў самастойную групу—ўняродаўцаў (адзавістых, ультыматыстых і г. д.). Такім чынам, у перыяд рэакцыі мы меем уняршчана ядна зьяўляюцца дзьве групкі на двух розных канцавосьях—ўняродаўца-адзавіскаў, якая імкнулася зьвесьці партыю з шырокай класавай барацьбы на шлях авантурызму і недаацэніці палітычнай актыўнасьці мас, і на першы погляд ён процілеглую, адкрыта-апартуністычную, якая імкнецца ліквідаваць самую партыю і пайсьці па шляху сталінскага прыстасаваньня. Рэзка разыходзіцца на першы погляд па асноўных пытаньнях бігучага моманту, абедзьве гэтыя крайнія пільні ня толькі даць у корані няправільную ацэнку бігучага моманту, але і абедзьве ў канчатковым выніку паколіцца на дробна-буржуазным нявер'і ў сілы рэвалюцыі.

Вось чаму абодва гэтыя крылы ў працягу раду год адзіным фронтам змагаюцца супроць большавізму і Леніна. (Пленум 1910 г. і жываньскі блэк, створаны Троцкім).

Як ставіць Ленін у перыяд пленуму 1910 г. пытаньне аб барацьбе з

фракцыямі і ўхіламі, якія вядуць работу ў інтарэсах гурткавай палітыкі і гурткавай дыплетамыі. У неапублікаваным дакуманце У. І. іні ісьць у архіве Інстытуту Леніна і адносіцца да перыяду студзеньскага пленуму ЦК, г. зн. да пачатку 1910 г., ён адзначае, што работу па згуртаваньні партыі трэба вэсьці «на базе рэвалюцыйнай сацыял-дэмакратычнай тактыкі і арганізацыйнай палітыкі, накіраванай да рапучай барацьбы з ліквідатарствам «зьлева» і «справа», асабліва «справа», з прычыны меншай небяспэні разьбітага ўжо «левага ліквідатарства».

Такім чынам, мы бачым, як-бы моцна не адрозьніваліся ўмовы існаваньня партыі ў 1910 г. параўнальна з сучаснымі ўмовамі—ужо тады пытаньне аб рапучай барацьбе на два фронты становіцца ў. І. з выключнай яснасьцю і катэгарычнасьцю. Застаецца глыбока правільным і той падыход да барацьбы з ухіламі, які фармулёваў Леніным у вышэйпаказаным момант надзвычайна цяжкага існаваньня партыі ў падполлі.

Надзвычайна характэрнай зьяўляецца тая акалічнасьць, што да думкі аб тым, што галоўным ворагам большавізму зьяўляецца апартунізм, Ленін аварочваўся некалькі раз і пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі, ставячы ў сваім артыкуле «Дзіцячая хвароба лівізму ў камунізьме» пытаньне: у барацьбе з якімі ворагамі ўнутры рабочага руху вырас, узмацнеў і загараўся большавізм,—ён адказавае, «што такім ворагам перш за ўсё і галоўным чынам зьяўляецца—апартунізм, які і застаецца галоўным у міжнародным маштабе».

Вядучы разьвядзеньне фракцыйнай барацьбы ў яе дынаміцы, аналізуючы тэндэнцыі класавай барацьбы, як аснову для ўраўнаваньня барацьбы фракцыяў і зараджэньне апартуністычных пільняў і груп, Ленін з усёй рапучасьцю падкрэсьлівае неабходнасьць выкрыцьці фракцыйнай палітыкі і чужой пралетарскай ідэалёгіі, якая мае ўплыў на пралетарыят праз ліквідатарства і «справа» і «зьлева».

Асабліва ўвага аддаецца Леніным «прымірэнцтва і згодніцтва», якімі-б дэўнтамі яно не прававала прыкрыцца.

Змагаючыся з жываньскім блэкам, Ленін з усёй сілай б'е па шаткіцелі гэтага беспрынцыповага блэку Троцкім, да канца выкрываючы сутнасьць яго «нібы міратворчых пазыцыяў».

«...Ясна, што Троцкі і падобныя яму «страцісты і згоднікі»—кажа Ленін,—шкідней усякага ліквідатара, бо пераконаныя ліквідатары проста выказваюць свае погляды, і рабочым лёгка разабраць іх памылковасьць, а г. г. Троцкія ашунваюць рабочых, прыкрываюць эло, робяць пемагчымым выкрыцьці яго і выльчэньне ад яго».

Ня менш сурова кваліфікуе Ленін і прымірэнцтва сярод саміх больша-

вікоў. Як вядома, нікі прымірэнцтва, што засталіся яшчэ ад эпокі пасьля 2-га зьезду, ня ірвуцца канчаткова на працягу ўсяго перыяду нашай дэрэвалюцыйнай гісторыі, а ў перыяд палітычнага «бэввремения» 1908-11 г. г. прымірэнства імкнецца пават іграць значную палітычную ролю. На студзеньскім пленуме 1910 г. іры дапамозе прымірэнства Троцкім удаецца працягнуць свае папраўкі супроць Леніна на пытаньнях аб перамозе ўнутры-партыйных разгалосьціў шляхам распыўлівай фармулёўкі «пагібельнае с. д. раб-тэ».

Зьдэкуючыся з блытанай пазыцыі прымірэнства, якое імкнецца выступіць у ролі новай фракцыі «добрачынных» — Ленін канстатуе паўнейшы крах у палітыцы прымірэнства, які зьяўляецца вынікам у корані фальшывага ў сваіх выточных пунктах палітычнага напрамку.

«Фальшывае,—кажа ён,—у прымірэнстве аснова—імкненьне пабудоваць адзінства партыі пралетарыату на аснове ўсіх, у тым ліку антысацыял-дэмакратычных непралетарскіх фракцыяў, фальшывае беспрынцыповасьць яго аб'яднаўчага пражэктарства, якое прыводзіць да пуфу, фальшывыя фразы супроць фракцыі (і стварэньне на справе новай фракцыі),—фразы бяссьільнага распусьціць фракцыі антыпартыйнага і паслабляючы фракцыю большавікоў, якая праявляла дзевяць дзесятых барацьбы з ліквідатарствам і адзавізмам».

Барацьба з ухіламі ад яснай класавай лініі вядзецца Леніным ня толькі да лютаўскай і кастрычнікавай рэвалюцыі 1917 г., але і далей. Ня прыходзіцца спыняцца на досьці выкрытай Леніным пазыцыі раду членаў ЦК у кастрычнікавы дні з т. т. Зіноўевым і Каменевым на чале.

Правёўшы ў Кастрычнікавы дні жорсткую барацьбу супроць прыхаваных хістаньняў і ўнутры ЦК, Ленін па-рапучую барацьбу ў перыяд «брасьці з так званым «левым камунізьмам». З якой глыбінёй і ўменьнем ён выкрыў тады элементы дробна-буржуазнага фразэрства ў пазыцыі Троцкага і інш. гораў «левай фразы». Нарэшце, мы ведаем, як рэзка паставіў Ленін пытаньне ў адносінах да рабочай апазыцыі і які

правільны дзягнёс яе адыходчыца да меншавізму і сындкалізму каравёў даў ён у ацэньні перспектывы яе далейшага разьвядзеньня. Трэба напамініць таксама пазыцыю Леніна ў часе прафсаюзнае дыскусіі 21 году.

І так, крок за крокам, акалічваючы нашу большавіцкую партыю, Ленін, мінаючы розныя асабныя сарганізацыйныя і іншыя плёткі, заўсёды падыходзіў да пытаньня аб барацьбе з ухіламі ў нашай партыі глыбока прынцыпова, прабуючы, па падставае «змены суадносін паміж класамі» і на глебе аналізу «эвалюцый гарэньных ідэй» фракцыі або ўхілаў, даць правільную ацэнку гэтых ухілаў, проціпаставіць ім лінію разьвядзеньня партыі.

Кастрычнікавы пераварот прыводзіць да дыктатуры пралетарыату, ставіць перад нашай камуністычнай партыяй асабліва важную ў такіх умовах задачу барацьбы за маналітнасць нашай партыі, як неабходную прадпасылку пашырэньня і палітычнага дыктатуры і далейшай пераможнай барацьбы партыі за камунізм.

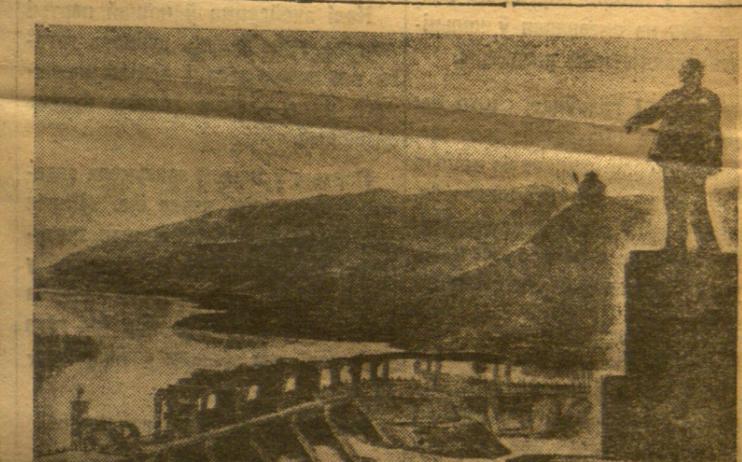
На X зьезьдзе партыі, па прапанове Леніна, была прынята рэзалюцыя, у якой значана наступнае:

«Трэба, каб усе сьведомыя рабочыя ясна зразумелі шгоду і недапушчальнасьцю якой-бы там ні было фракцыйнасьці, якая нямінуць вядзе на справе да аслабленьня дружнай работы і да ўзмоцненьня паўторных спроб яе ворагаў, што прымаваліся да ўрадовай партыі, паглыбляюць надзяленьне і скарыстаць яе ў мэтах контр-рэвалюцыі». (З рэзалюцыі X зьезду).

Ленін дае выразную партыйную ўстаноўку, ня толькі рапуча асуджваючы пільнячэ фракцыйных групавак і вядучы з імі барацьбу, але і паказваючы, куды растуць усякага роду такія спробы сарваць адзінства і маналітнасць нашай партыі ў абстаноўцы дыктатуры. Вось чаму яго наказ, што даў ён у аўсім іншай абстаноўцы ў момант зараджэньня нашай партыі, у перыяд барацьбы старой «Іскры» за стварэньне партыі—ісьці «моцна ўзляўшыся за рукі»—застаецца адным з асноўных наказаў для нашай ленынскай партыі, якая дьвёра ідзе па шляху будаўніцтва сацыялізму.

9-е СТУДЗЕНЯ 1905 Г.

Ад унпрароў члэвэці... Н

Аб рабоце Інстытуту Леніна

Інстытут Леніна, існуючы дзямур, як аддзел Цэнтральнага Камітэту партыі, зьяўляецца навукова-дасьледчай устаноўкай, у задачы якое ўваходзіць: амыццельнае жыццё і дзейнасьці Леніна, распрацоўка пэдагагічнага вучэбнага матэрыялу, гісторыя партыі і Камітэту.

Для данага часу першачарговай задачай зьяўляецца выданьне азначанага матэрыялу ў параўнальна а першым, зобавязанага заўвагамі, камітэтам партыі-гістарычнага характару, другога і трэцяга (параўнальнага) збору твораў Леніна. Гэта работа, першаступенёвая па сваім значэньні і характары, патрабуе ўважлівага і часу і ёй падпарадкавана ўсё астатняе дзейнасьць Інстытуту.

Навельнасьць выхаду ў свет таму твораў Леніна глумачыцца, галоўным чынам, цяжкасьцямі навуковага выданьня, у якое ўключаны многія дагэтуль мала або зусім невядомыя дакуманты Леніна. Стараннасьць выданьня патрабуе вялікай работы па праглядзе перыядычнай большавіцкай літаратуры і ўсталяваньні арыгінальнасьці артыкулаў. Тэкст усёго дзейнага матэрыялу правяраецца па рукапісах, або па першых выданьнях, па друкаванай першакрыніцы, манавя ўсталяваньня час напісаньня артыкулаў, дакладна ўсталявацца даты там, дзе іх няма. Увогуле тэкст лінгвістычнага выданьня Інстытуту праходзіць напярэднюю сур'яную крытычную ацэнку. І толькі тады, калі ён можа задаволіць строгім патрабаваньням чытача, тэкст лічыцца гатовым для друкаваньня. Акрамя гэтага, над томам робіцца сур'яная праца. Яна заключаецца ў складаньні навуковага апарату да таго, г. зн. заўважак, якія тлумачаць найбольш важныя месцы лінгвістычнага тэксту, паказальніка імяў і кароткай характарыстычнай асобы і яго біяграфія, дэталі падзей адпаведнага перыяду, важныя падзеі ў жыцьці Леніна і г. д.

Намечаны раней хравалігічны парадак выпуску таму прышлося інстытуту змяніць, бо гэта моцна затрымала выхад у свет твораў. Дзюкучым раду прыняты мер, ёсьць поўная ўвэўненасьць у тым, што выпуск таму ў гэтым годзе пойдзе значна хутчэй, і ўсё выданьне будзе закончана ў 1930 годзе, у якім будзе выпушчаны два томы перапіскі Леніна і адзін том паказальніка да твораў.

Вялікая і інтэнсіўная работа Інстытуту Леніна выдзяляе таксама і ў адносінах навуковай публікацыі зусім новых матэрыялаў Леніна. Гэтую прывячаны «Ленінскія Зборнікі».

«Ленінскія Зборнікі» прадстаўляюць з пункту погляду партыйнай гісторыі і лінгвістычнага вучэньня вялікую навуковую каштоўнасьць. Да 8-мі ўжо выпушчаных зборнікаў мяркуюцца ў 1929 г. выпушчыць яшчэ 3-4 зборнікі, адзін з якіх—філёзофіі, куды ўваходзіць канспект Леніна «Навукі лінгві» Гегеля, выходзіць у студзені 1929 г. Змест наступных зборнікаў прыкладна такі: лісты і матэрыялы, якія адносяцца да эпохі расколу, перапіска з Карнінскім, Брусельская нарада, перапіска з «Правдой», перыяд уста-

ноўчага союму, Верасьця і барацьба з левым камунізмам, акрамя таго, намечаны да выпуску пад рэдакцыяй Бубнова канспект Леніна і кнігі Кляўзэвіча і ваенная перапіска эпохі грамадзянскай вайны.

Побач з выданьнем збору твораў Леніна і «Ленінскія Зборнікі» у працягу гэтага году Інстытут пачынае выданьне выбраваных твораў Леніна ў 5 тамох. Разлічана на шырокія чытанцы масы рабочых і сялян, гэта выданьне зьяўляецца справай вялікай палітычнай важнасьці. Разьмер выданьня да 200 друкаваных аркушаў, сюды павінна ўвайсці ўсё самае каштоўнае з збору твораў Леніна. Выданьне будзе забяспечана панапулярнымі заўвагамі і гістарычнымі весткамі да найбольш важных работ Леніна.

У 1929 годзе намечана да выданьня: пратаколы X зьезду партыі, зборнік па гісторыі сьлянскага руху 1905-1917 г., 4-е выданьне «УсеКП(б) у рэвалюцыйнае зьездаў і канфэрэнцый», творы Н. Н. Ватурына, газета «Правда»—выпуск VI-VII, «Рабочий Путь», «Социал-Демократ», вып. I, II і VII («Коммунист»). Інстытутам падрыхтоўваюцца да друку таксама пратаколы V, VIII зьездаў партыі, пратаколы Тамэрфорскай (1905 г.) і Парыскай канфэрэнцыі (1909 г.) і выбраваны творы В. В. Вароўскага, І. І. Скварцова-Сьцяпанова (апошнія супольна з Кам. Акадэміяй), газета «Правда» (вып. VIII і IX).

Работу сваю група вядзе шляхам абгаварэньня дакладаў на перыядычна сьлікаемых пасяджэньнях членаў групы. За апошні час было прачытана некалькі дакладаў (т. Ваварскага—Партыя ў гады вайны, т. Ламакіна—Ленін аб Чарнышэўскім, т. Крамольнікава—Тамэрфорская канфэрэнцыя, т. Папова, К. А.—«Да пытання аб перарастаньні буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную»).

Такава ў агульных рысах літаратурная і навукова-дасьледчая работа Інстытуту.

Акрамя яе, Інстытут, зьяўляючыся адзіным словам усё літаратурнае спадчыны Леніна і вялікага гістарычнага архіву, вядзе работу па сыстэматызацыі гэтых матэрыялаў і іх архіўнай апрацоўцы. У сучасны момант Інстытут хавае каля 70.000 дакумантаў, з іх 23.700 лінгвістычных. Інстытут уладзе таксама добра падаранай бібліятэкай па гісторыі партыі, рэвалюцыйнага руху. Усяго ў бібліятэцы ёсьць каля 150.000 кніг, ія лічачы літаратуры, якая адносіцца да Леніна: яго ўласныя кнігі з асабістымі адзнакамі, творы Леніна, кнігі аб Леніну і па лінгвістыцы. Такіх кніг у Інстытуде каля 4.000.

Інстытут выдае спецыяльныя гадавыя агляды лінгвістычнай літаратуры, так званую «Леніняну». Усяго было выпушчана ў свет тры выпускі «Леніняны», у студзені гэтага году выходзіць і IV том яе.

У заключэньне трэба ўказаць і на работу Інстытуту Леніна па кіраўніцтве работай мясцовых гістартаў, дзейнасьць якіх вырастаецца ў выжыленьні гісторыі мясцовых партыйных арганізацый. Гэта работа рэгулюецца і накіроўваецца аддзелам мясцовых гістартаў Інстытуту Леніна, які, акрамя гэтага, кіруе сувязю з месцамі і іх інструманьнем.

Інстытут Леніна, існуючы дзямур, як аддзел Цэнтральнага Камітэту партыі, зьяўляецца навукова-дасьледчай устаноўкай, у задачы якое ўваходзіць: амыццельнае жыццё і дзейнасьці Леніна, распрацоўка пэдагагічнага вучэбнага матэрыялу, гісторыя партыі і Камітэту.

Рэсэрач 9-га студзеня быў знакам альвэрэжыяна.

З якой усепаходнай прасьбай вяртаецца рабочы да цара?

Яны гаварылі яму аб абядненьні і прыгночэньні, аб лядкоў, непаспэўнай працы, аб адзёках каўчэў, аб сваёй беспэспэрычнай няспэ. Дамыгаліся 8-гадзіннага рабочага дня, свабоды сходаў, слова, друку, сумленьня.

Дамыгаліся роўнасьці ўсіх перад законам, парнальнай заробковай паты і выбараў на ўстаноўчы сойм.

Дамыгаліся шмат.

Гэта пэтыцыя цару, у якой гучыў голас 140 тысяч бастуючых рабочых Пэцярбургу, якія адлюстроўвалі настрой ўсіх без выключэньня працэдурных працэдур Пэціі,—вымагала сур'яды пэціі працэдурнага руху абнавіце куды больш шырокі ўмахі крыльняў клясы, якой належыць будучыня.

Кривавая нядзеля

Халады—як звычайна заўсёды, над Нявой туманы хараства. Аблілася панэль галілёдам і вятры пачалі бунтаваць.

Але яркіе марозамі студзень і сьціхаюць над садам вятры, і прашпэктэў палукучы грудзі, дагараюць ліцьцём на кастры.

Цішыня, супакой і цьвятлівасьць—белы іней апаў на бульвар.

І ня думаў ніхто палыхіва, што пачнуць не вятры бунтаваць

Над акраінай скрозь устрывожаны змрок, цемнату надпільноўваюць вочы.

Соты раз бразгаціць у кватэры замк—за рабочым праходзіць рабочы.

Сутарэньне, як склеп. Шаласьціць галасы: — Дачакаліся, хлопцы, суботы, дык давай меркаваць...

— Прапазова—усім па нядзелі ня йсці на работу.

І на міг цішыня, але голае іноў: — Гэтак з голаду можна памерці...

— Што рабіць? — Што чыніць?

— У нас выйсьце адно: не баяцца ні кары, ні сьмерці! Размыліся ўпачы. Кожым ў сэрцы сваім

сам ня ведаў у чым пераконаў, толькі пэўнасьць была—кожным ў думах стаў, каб пасыла пасьмяяцца над конам.

Горад сьпіць. Над Нявой ня трывожацца тонкія дзень. Сапраўды цішыня—уваймаць непакой для чаго?

Пасьлязаўтра іноў загавораць машыны і сьцены і рабочыя зноў на Пуцілаўскі прыдуць завод.

Але дзень ня прышоў, а надзея чыісьці пагасла, а другая надзея—тады красавала пышней.

Ад слупоў, камяніц ценьявы паслаўся пасмы і яшчэ сьняжатым адаваўся ў змрочнасьці сьнег.

І толькі выхаваная сталецьніні рабагавал вера ў дабрату самаўладцы прымуся галасы рабочых ведаць „боже, царя храни“.

Самаўладства расстраляла мірную дэманстрацыю. Супраць бязбройных рабочых яно выкапіла кулямётчы. Супраць бязбройных людзей, якія лясалі наперадзе перад сабою абразы і партрэт цара, яно падпаравала асуртанымі радамі ашуканых салдат.

Куды прастрэлілі абразы, у рэшата зрабілі дарскі партрэт і разам з гэтым разбілі дашчэту стара забабона. Рухнула апошняя перашкода, што аддзяляла працэдурна ад баявой ашуканасьці.

Густа заліўшая Дварцовы вала рабочая кроў патушыла ўсёкую веру ў боскае пахаджэньне царскае ўладзі і зваліла страшную вільнасьць да прыгнэтаньня. У трагэдзі, што адбылася перад Зімынім палацам, расійская рабочая кля-

мавіла рост рабочага руху, які ў настрычкіну 1905 г. адзначыўся аклананьнем першага Савету рабочых дэпутатаў.

Сярод тах вех, якія выдуць міжнародны працэдурна да мэрэмогі над акадэматырамі па ўсім сьвеце, сярод першых сьнегу, забітых на выхадным шляху расійскае рабочае клясы да ўладзі,—9 студзеня 1905 году адзначана знакамі паражэньня і ўдзіму.

9 студзеня рабочыя выступілі перад асобаю цара, працэдурна супраць эканамічнага ўніку буржуазіі.

Свавольства буржуазіі завастрыла ў рабочых волю да клясавай барацьбы. Царская расправа перакуліла ў іх вачоў ідэя самаўладства.

Так, пэціі 9 студзеня працэдурналі шлях для першых рашучых кроваў клясы-творцы. Так студзеньскае пэціі-нічэна да дарскіх палыхіва вылілася ў імклівы рух да зорак настрычкінавых перамог.

Ан.

Кривавая нядзеля

Быццам чорная хмара застыла, ударыла громам і насыпаўся кузь навалінічым, няведомы град.

Пахіснуўся натоўп. Нехта ўпаў на калены, хтось навекі ўпаў. Праляцёў казакоў эскадрон. Скаліхнулася роспач:

— Дзе праўда людская, сумленьне? І пабеглі усе; а наперадзе з крывам Гапон. Узагон, быццам вітар шталёны, імчаліся кулі.

— Гэта «ласка» цара. Стойце... Людзі... Адчэяны крыв.

Сотні лепшых змаганцаў на месцы на векі заснулі стала пуста тады, і ваяўся паломаным крыв.

Ноч прышла—галасілі вятры, ноч прышла—супакой загубіўшы, і ў роспачы чорнай абломаных крыў дакі імчалі на вуліцах віўся.

Падаў сьнег—застываў Пэцярбург і адавалася гэта навекі. І ламаючы пальцы скалечаных рук, паміралі на сьнезе калекі.

Прыдзе дзень—будуць дзеці чакаць, прыдзе дзень, але бацькі ня будуць. Як праз сон, дзесь далёка, далёка чуваць

страляніна і лёскаў арудзія.

— Гэта—помста за «ласку» цара... Чуеш зноў?—разрываецца эдэцца. А крывавыя плямы на сьнезе гараць, як людзкія вільнасьці сэрцы.

Гэты дзень адшпэў за гадамі, не прайшлі успаміны адны: вокамгненна яны нагадаюць пра мінулыя чорныя дні.

І паўстануць тады перад зрокам дні пакут і навалаў былых і эдэцца ўсё вельмі далёкім, як прасторы ня нашай зямлі.

Дзень крывавай і чорнай нядзелі паўстае, як маўківаў эдэць. Адыходзяць гады і падзеі, а за імі і з імі бяда.

Пятро Глебка

Ульянаў—Ленін

(Урыўкі)

Прывячаю да пятае гадавіны з дня сьмерці

Час ідзе... а іны раз і кружыцца.

Адлітаюць шырэкі, як заваль... Хто ня ведае?.. Што ў лютым рэвалюцыя

Пыл Расійскае імперыі зьмяль...

У мінулым шмат было нікчэмнасьцяй, стыні

Але зараз рэкі перашкода... Сёньня тут пануе нейкі Кераскі, А з ім розны афіцэрскі зброд!

Сёньня тут якісь «часовы ўрад» Абяпанкам і трактуе ўсіх сялян: — «Мы «граждане» ськінулі цара, Але немцаў трэба настраляць!»

Час ідзе нязвычайнай напорнасьцю, А гісторыя ўсё піша свой закон... Там, дзе ўчора пананала словач уся, Прыскакаў Кастрычніка віхор!

Я і сам іду з такой развагаю, Эдэцца вымераны кожны шаг! Беларусь мая над чырвань-сьнягамі Апрапулася ў сьнегавую палю...

Але многа, многа яшчэ цяжкасьцяй, Заквітнела кроў ўся зямля... Мне адавалася было лягчэй і сьвят нясьці, Штось думы

Калі горан рэвалюцыі палаў! Абляцела параньё ды хмарай-выраем...

І Дзянікін, і Калчак, і польскі пан...

Каму поўдзень, каму поўнач і сьбірскі край, Каму Запад Беларусі перапаў!

Задрыжала ўся зямля Савецкая, Хто пасуе?.. Значыць ён ня наш!..

О, праляцце зграя, ты, калёцкая, Цябе будуць дзеці пракаліць!

Колькі сілы отрачана мяцекнае і крыві разліта на зямлі! Зруйнаваны край, палі бязьмежныя

У стамленьні потым залпылі, І тады ў гадзіны асьлярожнасьці, Калі кожная памылка—значыць сьмерць!..

Кіраваў краінаю нязможнаю

Ды, таварыш Ленін Уладзімер!.. Час ішоў нязвычайна напорнасьцю, А гісторыя пісала свой закон!.. Там, дзе ўчора пачынаў віхор гусьці Сёньня, рыштаваныя новых даўт!

Сьцюжа... Холад... Заваі

У срабрыстых карунках Менск!.. Я завулкам пагаю, адзіны! У душы май радасьць і сьмех!.. Але раптам чагось утуліўся, Загаралася ў сэрцы сьвята!.. Падказала мне гэтая вуліца Пяць гадоў!..

як няма Ільліча!..

Усюды сьцілі... жалоба такая, У мінорах сягоння настрой!.. Помню ўвесну мы май спатыкалі І ўвосень Кастрычніка гром!..

О, тады шмат было весільсці, Шмат уадзему і сьветлых праз і цяпер залатыя калосці У душы май зноўняч парой!.. Я імкнуся далей у задум!.. Спатыкаю і сябра свайго... — «Ты чаго, Яне, гэтакі сумны» Папытаўся таварыш Рыгор. — «Не гарую я, браце!.. Штось думы

Захапілі мяне у палон!.. Мне ўсё-ж-ткі і горка і сумна Пяць угодкаў як Ленін памёр!.. — «Кінь ты, браце, гаворыш пустое,

Мы ўсе шляхам яго ідзем... Хоць загасла жыцьцё дарагое, Не загаснуць яго ідзі!..

— Хай-жа мары яго імпліваць, Хай абываюцца нашыя сны, Мы ніколі з дарогі ня скрывім, Як ня скрываць патамкі-сьны!»

У срабрыстых карунках Менск!.. Я шагаю завулкам адзіны!.. У душы май радасьць і сьмех... Сьцюжа... холад... заваі

Менск, студзень 1929 г.

Пяцігодзьдзе са дня сьмерці правядыра рабочыя адзначаюць уступленьнем у партыю

ГОМЕЛЬ. (Па тэл. ад наш. кар.) Гомельскія рабочыя адзначаюць пяцігодзьдзе са дня сьмерці Леніна ўступленьнем у партыю. Сёньня падані заявы аб уступленьні ў шэрагі лінгвістычнай партыі 110 рабочых з 7 прадпрыемстваў.

Чарговы нумар „ЗВ'ЯЗДЫ“ выйдзе у чацьвер, 24 студзеня

Жагобны сход менскае арганізацыі КП(б)У у клубе К. Маркса з поваду сьмерці Леніна ў 1924 г.

Ленін і Чырвоная армія

Важная работа Уладзімера Ільіча пачалася ў першыя ж дні пасля яго прыезду ў Пецярпад. У адказны момант, калі ішла барацьба за аўдаванне стэрай арміі, Уладзімер Ільіч кіраваў ідэяльнай арганізацыйнай і аітацийнай работай, якая праводзілася партыяй бальшавікоў спрод салдацкіх мас.

Палітычна-высавіваючая і аітацийна-ная работа спрод салдат былой царскай арміі стварыла прадпасылкі для таго, каб у памятнае дні Кастрычніка салдацкія масы амаль што наокам перайшлі на бок бальшавікоў і тым пазбавілі-б буржуазію магчымыя разграміць савецкую ўладу.

У часе наступлення Керанскага і Краснова на Пецярпад, Уладзімер

Ільіч выступіў у якасці мабілізатара бальшавікоў і арганізатара бальшавіцкай дзейнасці.

Тав. Ленін са ўдарным парадку заклікаў усю пралетарскую грамадзянскую да абароны диктатуры пралетарыяту і цалкам аддаўся задачы разгрому Краснова і Керанскага.

Вядомы дэкрэт аб стварэнні Чырвонай арміі зьяўляецца ідэяй Уладзімера Ільіча, які надаў ідэялістычную і арганізацыйную строінасць першапачатковаму праекту-дэкрэту.

У цяжкія дні Берасця на ўсіх фабрыках і заводах Піцэру развісься леўт Ільіча: «Сацыялістычная бацькаўшчына ў небяспецы». Тав. Ленін сталёвай рукою абарваў дыскусію вакол Берасця і заклікаў партыю і

рабочую класу да арганізацыі абароны супроць імперыялістыа.

Пасля Берасцейскага міру Уладзімер Ільіч скончыраваў усю сваю ўвагу на вайсковых апэрацыях супроць контр-рэвалюцыі. У розмере ўсіх імперыялістыа і белавардзейскіх банд—імлічэная заслуга нашата вяліката правадыра.

Тав. Ленін змог уцягнуць у важную справу абароны краіны ўсю партыю, усю рабочую класу. Дзякуючы яго энэргіі і ініцыятыве, фронт блізуліна напалўняўся свежымі партыйнымі кадрамі. Ленін увесь час вучыў партыю вайсковому кіраўніцтву і камандаваньню, таксама як у дні Кастрычніка ён вучыў бальшавікоў узяць ўладу ў свае рукі Н.

„Вайны супроць СССР мы не дапусьцім“

Адозва работніц парыскага раёну да работніц СССР

МАСКВА, 18. Канфэрэнцыя работніц парыскага раёну прыслала прызьдому УсеЦСПС адозву да работніц СССР, у якой між іншым, гаворыцца:

Наша канфэрэнцыя адзначае, што капіталістыя падрыхтоўваюць вайну, якая накіравана супроць вас. І вось таварышы, мы запэўняем вас, што мы гэтай вайны не дапусьцім. Мы зможам мабілізаваць для барацьбы супроць небясьпечкі вайны ўсё масу эксплятуемых рабочых і работніц. (ТАСС).

Выданьне 4-га тому „Ленінады“

МАСКВА, 19. Інстытут Леніна пры ЦК УсеКП(б) выпусьціў 4-ты том „Ленінады“—выданьні, якое ставіць сабе мэтай даваць штогоднія сыстэматычныя агляды літаратуры, прысьвочанай Леніну і ланінізму. Гэты том дае агляд літаратуры за 1927 г. і ахоплівае каля 3.000 пазваў кніг, артыкулаў газэтных і часопісных Тут сабраны таксама і ўсе зьявіўшыся рэцэнзы і водгукі аб ланінскай літаратуры. З тэарэтычных і практычных праблем ланінізму асаблівае разьвіцьцё атрымалі тыя пытаньні, якія сталі ў парадку дня ў

перыяды барацьбы з анахызьмі: магчымасьць набудовы сацыялізму ў адной краіне, барацьба з неаменшанізмам, пытаньні індустрыялізацыі, роля дзяржапрамысловасьці і кааперацыі, палітыка партыі ў вёсцы, роля саветаў у Кітайскай рэвалюцыі. Падбор, апісаньне і разьмінчэньне матэрыялаў праводзілася па ўсталяванай такім парадкам, каб зрабіць з іх справачнае выданьне, якое-б аднавідала адначасова мэтам навукова-дасьледчай працы і мэтам практычным.

Польшча рыхтуецца да выступленьня супроць СССР

У панядзелак, 21 студзеня г. г., а 7 гадз. увечары ў Доме Культуры адбудзецца ўрачыстае жалобнае пасяджэньне, прысьвечанае 5-ці годзьдзю сьмерці ў. І. ЛЕНІНА

Менскага АК КП(б)У і гарсавету сумесна з партыйнымі, прафэсыянальнымі і іншымі рабочымі арганізацыямі.

Члены і кандыдаты ЦК, ЦКК, АБ і АКК КП(б)У, члены і кандыдаты ЦК і АК ЛКСМБ, члены ЦВК, СНК, АВК і ЦСПСБ праходзяць па сваіх пасьвечаных, ішчы на білетах, якія разасланы арганізацыям.

Камісія.

Барацьба францускіх гарнякоў сутычкі паміж бастуачымі і жандарамі

ПАРЫЖ, 18. У басэйнах Гар і Авэрон становіцца ўсё больш частымі сутычкі паміж бастуачымі гарнярабочымі і жандармэрыяй. Большаю часткаю прычынаю сутычак зьяўляюцца меры жандармэрыі супроць забаставачных пікетаў, якія не дапускаюць штрайббрэхэраў на работу.

Сур'ёзныя сутычкі адбыліся ўчора ў Трэволе, дзе група бастуачых у 200 чалавек прабавала вызваляць арыштаванага жандарамі таварыша. У часе гэтай сутычкі жандары, па вестках «Юманітэ», цяжка паранілі 5 гарнякоў і легка—10; акрамя таго, трох гарнякоў арыштавана.

На гледзчы на ўсе меры прадырьмацаў, а таксама на ўсе старанныя рэфармістыа, лік бастуачых у басэіне Авэрон павялічваецца. У барацьбе супроць забастуакі робяцца спробы ўзлагодзіць на рабочых чужаземцаў, якім прагражаюць ашэскава.

У басэіне Луары забастуачыя гарнярабочыя закончылава. З ліку бастуачых прадырьмацаў зьявіліся каля 150 гарнякоў, 7 чалавек адляцця над суд на аблівавачыні ў сфаруванні свабоды працы (т. зн. за барацьбу супроць штрайббрэхэста).

Падагульваючы вынікі забастуакі ў басэіне Луары, орган прамысловых колаў «Журнэ Эндустрьэль» піша, што асноўнымі прычынамі няўдачы забастуакі ў гэтым раёне зьяўляюцца, па-першае: адмова вульіпрамыслоўцаў ад перагавораў з улітарнымі прафсаюзамі, а па-другое,—разумная тактыка рэфармістыа, якія зразумелі, што забастуака накіравана перт за ўсё супроць іх уцільву на гарняцкія масы. (ТАСС).

Польшча рыхтуецца да выступленьня супроць СССР

БЭРЛІН, 19. Бухарэсцкі карэспандэнт газэты «Таг» паведамляе аб полаў паездцы генэрала Лерона ў Варшаву ў зьвязку з падрыхтаваньнямі, якія выдуюцца ў Польшчы з вылізанай энэргіяй, з мэтай ня спрымусовага вырашэньня ўкраінскага пытаньня ў польскім духу.

Па словах карэспандэнта, у Польшчы арганізаваны кадры для 6 украінскіх дывізіяў пад кіраўніцтвам генэралаў Бязручко, Сальскага і Оседы.

Побач з перагаворамі і ваеннымі падрыхтаваньнямі, якія адбываюцца ў Варшаве, абгаворваецца пытаньне, у якой меры Румынія і Чэха-Славакія могуць быць прыцягнуты да мяркуюмага польскага выступленьня, якое чакаецца надыходзячай вясной.

Далей карэспандэнт паведамляе, што ў Варшаве надарць сур'ёзнае значэньне пытаньню тэй пазыцыі, якую зойме Чэха-Славакія, бо існуюць намеры адначасова з украінскім пытаньнем вырашыць таксама ў «польскім духу» і літоўскае пытаньне, што напэўна выкіча канфлікт з Нямеччынай.

Арганізацыя пятлюраўскай арміі на тэрыторыі Польшчы

Сьвасацыйныя выкрыцьці газэты „Таг“

У асьведомленых варшаўскіх колах, па словах карэспандэнта, добра вядома, што блізкія да Пілсудскага асобы настроены зусім ня супроць канфлікту з Нямеччынай, бо важнейшай мэтай амежнай палітыкі Польшчы зьяўляецца аўладаньне ўсходняй Прусыяй.

Вельмі адказныя варшаўскія палітыкі лічаць, што ў адносінах да гэтай мэты захоп Літвы павінен адыграваць другарядную ролю і нават, што Літва можа хутчэй адыграваць прыкрыны перагаворах ролю «спрадмета кампэнсацыі».

Друкуючы гэтак паведамленьне свайго карэспандэнта, «Таг» адзначае, што задача генэрала Лерона заключваецца ў падрыхтоўцы выступленьня «усходніх васалаў Антанты» супроць СССР. Газэта заяўляе таксама:

«У кожным выпадку гэтыя ваенныя падрыхтаваньні поўнасьцю вытлумачваюць польскія мапэўры па зацэпваньні адказу на савецкую прапанову аб ажыццэўляньні пакту Кольдэга». (ТАСС).

10-годзьдзе паўстаньня бэсарабскіх сялян

11 тысяч сялян-паўстанцаў загінула ў барацьбе з румынскаю ваеншчынаю

МАСКВА, 18. Цэнтральны савет таваарства бэсарабцаў зьявляюцца да рэвалюцыйных рабочых і сялян усіх краін з адозвай, у якой, між іншым, гаворыцца:

«Мінула 10 год ад часу хацімскага паўстаньня. 10 год таму назад працоўнае насельніцтва Савецкай Бэсарэбіі, даведзенае да роспачы жорсткай румынскай памешчыцкай ваеншчынаю, узялося за зброю і пачало біць законнікаў і грабежнікаў усёго Хацімскага і часткі Саронскага павеятаў.

Адначасна дэмані ўзброеныя, ня досыць добра арганізаваныя паўстанцы не маглі з пасьпяхам абараніцца супроць контр-наступольных мінулых супроць іх рэгулярнай румынскай арміі. Пасля адступленьня паўстанцаў-партызан на палёх паўночнай Бэсарэбіі засталася 11 тысяч трупай. 50 тысяч сялян з сям'ямі ўцяклі за Днестр на Украіну і ў Галіцыю.

10-годзьдзе паўстаньня супадае з 11-годзьдзем крывавай румынскай акупацыі Бэсарэбіі. Сёньня пэнава Бэсарэбіі, ня менш паўтары мільёнаў людзей жыхароў, страшэнна галадае. Спраўдана прычына галаду і страшэннай галечы бліжыць у акупацыі Бэсарэбіі, у румынскай сыстэме гаспадарэньня, у падняволенні саляна і рабочых. Дэлегацыя мільёнам працоўных Бэсарэбіі, якіх румынская акупацыя асуджае на голод і паміраць, ім патрэбна неадкладная дапамога грашмыма і хлебам». (ТАСС).

На мясцох дэманна праводзіцца работа па арганізацыі калгасаў

Трэба біць трывогу, разварушыць усіх работнікаў, усіх аграномаў

У мінулым годзе мы ў беларускай вёсцы маглі канстатаваць вялікі калгасны рух, моцную цягу сялянства ў калгасы. Але, на жаль, зямельныя і кааперацыйныя арганізацыі не змоглі публікаваць ахаціць гэты рух, і ў вёсках зь зямельнай масы бальшавікі не змоглі зразумелі, што забастуака накіравана перт за ўсё супроць іх уцільву на гарняцкія масы. (ТАСС).

БЭРЛІН, 16. У аднас на ўвядзеньне францускай адміністрацыі новага тэрыфу гэтыякі Саарэннай вобласьці рашылі абмежавацца здыбчай зугалаю ў рэзьмеры, які забясьпечвае мінімум заробатнай паты. Гэтае рашэньне праводзіцца ў жыцьцё пад кіраўніцтвам рэвалюцыйнага прафсаюза «Сэпэ» і ахоплівае каля 100 тысяч работнікаў.

У мінулым годзе мы ў беларускай вёсцы маглі канстатаваць вялікі калгасны рух, моцную цягу сялянства ў калгасы. Але, на жаль, зямельныя і кааперацыйныя арганізацыі не змоглі публікаваць ахаціць гэты рух, і ў вёсках зь зямельнай масы бальшавікі не змоглі зразумелі, што забастуака накіравана перт за ўсё супроць іх уцільву на гарняцкія масы. (ТАСС).

У мінулым годзе мы ў беларускай вёсцы маглі канстатаваць вялікі калгасны рух, моцную цягу сялянства ў калгасы. Але, на жаль, зямельныя і кааперацыйныя арганізацыі не змоглі публікаваць ахаціць гэты рух, і ў вёсках зь зямельнай масы бальшавікі не змоглі зразумелі, што забастуака накіравана перт за ўсё супроць іх уцільву на гарняцкія масы. (ТАСС).

У Польшчы

АРЫШТЫ ў КРАКАВЕ

ВАРШАВА, 18. У Кракаве арыштаваны Я. Пішчак 19 г і Х. Фішэр 20 г. па падарэньні ў прыналежнасьці да камсамолу і падпісаньні камуністычных адозваў. («Газ. Варш.»).

РАБОЧЫ РУХ

ВАРШАВА, 18. У Брашніве (Уск. Галіцыя) пачалася забастуака на тартука. Рабочыя патрабуюць павялічэньня зарплаты. Рабочыя Лодзінскае разьвіцьці патрабавалі 20 проц. павялічэньня зарплаты і падпісаньня калектыўнае умовы. («Кур. Варш.»).

Пры канчатковай ліквідацыі забастуакі трамвайшчыкаў у Катовіцах—трамвайшчыкі атрымалі ад 5 да 7 проц. павялічэньня зарплаты. («Жэчпос.»).

У Зах. Беларусі

АРЫШТЫ НА ПАГРАНІЧЧЫ

ВІЛЬНЯ, 17. На паграніччы ў раёне Данькавічы—Стахоўшчына арыштавана двое на падарэньні ў прыналежнасьці да КПЗВ. Адзі з атрыманых адстрэляваўся з рэвал'вэру. («Сп.»).

ЛІСТОУКІ АНАРХІСТЫХ

ВІЛЬНЯ, 16. У ноч з 13 на 14 студзеня ў Баранавічах было раскідана і расклеяна шмат лістовак ад імя ЦК арганізацыі анархістыа на красах(?)). Лістоўкі заклікалі да тэарыстычных актаў і зьявляюцца сучаснага ладу Польшчы. («Кур. Віл.»).

ПАГРОЗА ЗАБАСТУКІ ў Яўрэйскай ГМІНЕ

ВІЛЬНЯ, 18. Служачыя кіраўніцтва яўрэйскае гміны ў Вільні, не атрымліваючы зарплаты ў працягу 3 месяцаў, заявілі, што калі ў працягу некалькіх дзён запазычанасьці па зарплате ня будзе накрыта,—дык іны абвясцяць забастуоку. («Да. Віл.»).

Румынскі друк супроць савецкае прапановы

ВЕНА, 18. Як падаюць з Бухарэсту, пасля прапановы міністра замежных справ Румыніі аб арганізацыі буржуазна-дэмакратычнай арганізацыі ў румынскай вобласьці, аднадушна выказваецца заарэ супроць савецкае прапановы. Адначасова друк вітае ратыфікацыю пакту Кольдэ сабатам ПАНІ і выказнае надзею, што пакт Кольдэ хутка ўступіць у моц, у зьвязку з чым савецкая прапанова, па думцы друку, адзідае. (ТАСС).

ПАДЗЕІ НА ДОБРУШЫ ўЗВАРУШЫЛІ РАБОЧЫЯ МАСЫ ГОМЕЛЬШЧЫНЫ

РАБОЧЫЯ КАЛЕКТЫВЫ ПАТРАБУЮЦЬ АЧЫСТКІ ФАБРЫКІ АД АНТЫСАВЕЦКІХ ЭЛЕМЕНТАў. ШМАТЛЮДНЫ ПАРТЫЙНА-КАМСАМОЛЬСКІ СХОД НАМЕЦІў ШЛЯХІ АЗДАРАўЛЕНЬНЯ ПРАДПРЫЕМСТВА. АРЫШТ КОНТР-РЭВАЛЮЦЫЯНЭРАў І ВІКЛЮЧЭНЬНЕ З СЯЮЗУ ЧУЖЫХ ЛЮДЗЕЙ.

(Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)

Падзеі на Добрускай навіро-

леньня працы на фабрыцы, сход лі-

танцкіх элементаў, якія аселі на

кыю падрыхтоўваю арганізацыйную

сінах, прычым больша частка іх на-

Падзеі на Добрускай навіро-

танцкіх элементаў, якія аселі на

кыю падрыхтоўваю арганізацыйную

сінах, прычым больша частка іх на-

Больша частка гэтай падрыхтоў-

Падзеі на Добрускім заводзе фабрыцы «Герой працы» Уварушкі работу грамадзясьце Гомельшчыны. Рабочая маса на складах пачае выраць з карыннымі ўсе гніе, што засяда ў савецкім апарце, на савецкіх фабрыках і заводах. Вось, што казалі некаторыя калектывы.

Сход рабочых і служачых заводу «Дзвігатель Революции», гавячачы абуралючы падзеі на Добрускай фабрыцы, лічыць таксама шкодным і ў корані супярэчачым асноўнаму лэзунту партыі і савецкай улады «Пралетары ўсіх краін, злучайцеся» настрой «местничества» на фабрыцы «Герой працы» і прапануе ўзмацніць работу на міжнародна-выхавальны працоўных мас.

Агульны сход лічыць таксама неабходным наноміць камісіям, якія вядуць абследаванне на Добруш, што трэба звярнуць асаблівую ўвагу на працу прафесіянальных і партыйных арганізацый фабрыкі, ня спыняючыся і перад зьявіцям асобных таварышоў, якія не апраўдалі сябе.

Рабочыя заводу «Чырвоны Хамік», заклікаючы рабочых Добрускай фабрыкі ачысьціць свае рады ад контр-рэвалюцыйнага і класавых ворагаў зьяўляюць, што яны з свайго боку будуць весці прыпырмную барацьбу з усямі праўдальнымі анты-савецкімі і контр-рэвалюцыйнымі.

Пасаўчора ў Добруш адбыўся аб'яднаны сход партыйнага і камсамольскага калектываў, на якім прысутнічала каля 500 чалавек. Выступавшы ў спрэчку таварышы адначалі, галоўным чынам, тое, што партарганізацыя заводу не даапазваля падзеі і слаба змагалася з неадаровымі зьявішчамі, якія мелі месца на фабрыцы.

Некаторыя выступаўшыя імкнуліся ўзваліць віну цалкам на Акрутком і апраўдаць сябе.

Сакратар акругома тав. Малаковіч у заключным слове адзначыў, што Акрутком ня зьнімае з сябе віны, «але адначасова, гаворыць ён, — трэба заўважыць, што лічыць 1927-28 годзе мы ўхвалялі адпаведныя паставы і адзначалі неадаровыя настроі дабрушан («Добруш — для дабрушан»). Акрутком вінаваты ў тым, што ён сваіх паставоў не правараў. Васажа мы абвінавачваем у тым, што вы вядлі прыпырмную палітыку ў гэтым пытаньні».

Сход прымае аднагалосна рэзалюцыю, у якой адзначае:

Лейні працы на фабрыцы і заводзе лічыць неабходным:

а) ачысьціць апарат фабрыкі, заводнапраўдальніцтва і другіх арганізацый Добруш ад чужых і антысавецкіх элементаў; б) павесці жорсткую барацьбу, як з аўдымі вылазкамі класавых ворагаў, так і з прыпырмкімі настроямі сярод партыйцаў і камсамольцаў, ня спыняючыся перад выключэннем асобных членаў партыі і камсамольцаў, якія недысцыплінаваны і разлажыліся.

Сход наменці таксама яшчэ рад ішчых мерапрыемстваў.

Зараз ужо можна пэўна сказаць, што падзеі на фабрыцы «Герой працы» зьяўляюцца вынікам контр-рэвалюцыйнай работы групы былых жандараў, ахранныкаў і паноўска-сак-таўчых элементаў, якія аселі на фабрыцы. Контр-рэвалюцыйная агітацыя вылазла над сьцягам рэлігіі і антысавецкім. Устапоўлена, што на прадырстве пашыраліся нагромныя лістоўкі і лэзунгі. Частка контр-рэвалюцыйнага арыштавана.

Антысавецкая агітацыя мела поспех толькі сярод невялікай часткі акупачаных рабочых. Асноўная маса рабочых абурана падзеямі і патрабуе рашучай чысткі заводу ад контр-рэвалюцыйных элементаў.

У сувязі з выбарамі ў саветы, вядуць і пазбаўляюцца выбарчых праў 15 былых ахранныкаў і паліцэйскіх.

Пасаўчора фабком аднагалосна паставіў выключыць з членаў прафсаюза 9 чалавек, 15-ці членам прафсаёзу фабком вынесены вымовы.

Анты-ангельская дэманстрацыя ў Нью-Ёрку

НЬЮ-ЁРК, 18. Арганізацыя анты-імперыялісцкай лігі ПАЗНІ наладзіла дэманстрацыю перад будынкам ангельскага пасольства, патрабуючы вызваленьня Джанстона, прафсаюзнага арганізатара, арыштаванага ангельскаю ўладаю ў Індыі. (ТАСС).

Праходзіць у значнай меры бюрарызм на стыхіна.

У выніку рэгістраваліся карлікавыя нагасы, нагасы, якія ня маюць перспэктыву гаспадарчага разьвіцьця і пашырэння, рэгістраваліся тансама іліжэ-нагасы ў складзе людзей, якія свае нам чужыя і варажых нагасынаму руху. І атрыманы нольнасны эфэкт зусім не адпавядаў ясным паваротам, у нас выраста шмат нагасаў — скарасьпелак. Узяць хоць-бы такі крычачы фант, што сярэдні разьмер зямельнай плошчы новых нагасаў (арганізаваных у 1927-28 г.) у два разы меншы сярэдняй плошчы старых нагасаў.

Катэгорычныя дырэктывы партыі і Ураду ўсклаі на нас абавязак — у гэтым годзе павесці сваячасова вялі-

траву распушчыць іліжэ-нагасы, іліжэ-нагасы, якія ня маюць перспэктывы разьвіцьця і пашырэння, рэгістраваліся тансама іліжэ-нагасы ў складзе людзей, якія свае нам чужыя і варажых нагасынаму руху. І атрыманы нольнасны эфэкт зусім не адпавядаў ясным паваротам, у нас выраста шмат нагасаў — скарасьпелак. Узяць хоць-бы такі крычачы фант, што сярэдні разьмер зямельнай плошчы новых нагасаў (арганізаваных у 1927-28 г.) у два разы меншы сярэдняй плошчы старых нагасаў.

Катэгорычныя дырэктывы партыі і Ураду ўсклаі на нас абавязак — у гэтым годзе павесці сваячасова вялі-

траву распушчыць іліжэ-нагасы, іліжэ-нагасы, якія ня маюць перспэктывы разьвіцьця і пашырэння, рэгістраваліся тансама іліжэ-нагасы ў складзе людзей, якія свае нам чужыя і варажых нагасынаму руху. І атрыманы нольнасны эфэкт зусім не адпавядаў ясным паваротам, у нас выраста шмат нагасаў — скарасьпелак. Узяць хоць-бы такі крычачы фант, што сярэдні разьмер зямельнай плошчы новых нагасаў (арганізаваных у 1927-28 г.) у два разы меншы сярэдняй плошчы старых нагасаў.

Катэгорычныя дырэктывы партыі і Ураду ўсклаі на нас абавязак — у гэтым годзе павесці сваячасова вялі-

траву распушчыць іліжэ-нагасы, іліжэ-нагасы, якія ня маюць перспэктывы разьвіцьця і пашырэння, рэгістраваліся тансама іліжэ-нагасы ў складзе людзей, якія свае нам чужыя і варажых нагасынаму руху. І атрыманы нольнасны эфэкт зусім не адпавядаў ясным паваротам, у нас выраста шмат нагасаў — скарасьпелак. Узяць хоць-бы такі крычачы фант, што сярэдні разьмер зямельнай плошчы новых нагасаў (арганізаваных у 1927-28 г.) у два разы меншы сярэдняй плошчы старых нагасаў.

Катэгорычныя дырэктывы партыі і Ураду ўсклаі на нас абавязак — у гэтым годзе павесці сваячасова вялі-

Калі зямля гарэла поўным сусветнага пажару і чалавечая кроў лілася шырокаю ракой на ўсіх франтах жудаснай імперыялістычнай вайны і грудзі ідэя, змучаных і скалечаных, займалі вялікія плошчы неведомых магія, калі ўсё, што думае, духоўна-чулае, нясьмела прыціхла над прыгнечаньнем і жорсткай уладай сусветнага жандара, — там, далёка ад бацькаўшчыны ў грудзях выгнаньніка і эмігранта кідела неспакойнае сэрца, насыпвала неадвядзная думка, кавалася сталёвая воля, якая выклікала ўвесь сьвет на бой за вызваленьне тых, хто здавалася, быў распластаны і расцяпты на крыжы сучаснай Гагофы, пакутуючы пад армом і непераможнай уладай імперыялістычнага капіталу.

Модны сілай пралетарыяту, уладай яго дыктатуры, верым верай у магучасьць і творчасць рабочых мас, ён і ў Цымарвальдзе, і ў рабочых гуртках Швейцарыі, і ў сваіх артыкулах і лістох, усюды нёс адну і тую-ж ідэю вызваленьня ўсіх працоўных ад прыгнечаньня ўсіх форм і ўлады капіталу. Праваўшчыя да сябе на бацькаўшчыну, першае слова яго было: далю вайну, няхай жыць мір! Няхай жыць барацьба за пралетарскую свабоду, за хлеб і волю, барацьба за дыктатуру пралетарыяту.

Вар'ят, — крычалі адны.
Шпіён! Нямецкі шпіён! — крычалі другія...
Небясьпечны чалавек! — крычалі трэція.

Яго трэба забіць, зьнішчыць...
Цьвярдзілі скрозь і ўсюды тым, хто разумее, што за ім будзе ўсё: і ўлада, і сіла, і воля, і энэргія пралетарыяту нашай краіны, вялічэзныя масы сусветнага рабочага асяродкішча.

Ён для нас небясьпечны, — цьвярдзіла буржуазія, — небясьпечны, як чума, — падтакавалі ўсе служкі капіталізму.

Яго трэба забіць, забіць, забіць...
Зьнішчыць ва што-б там ні стала — цьвярдзілі ўсюды, — і жоўдцы і нянавісьцю, надмацавалі палам, палалі гордыя сэрцы класавых ворагаў пралетарыяту...

Зьнішчыць яго, мы адразу адсячэм галаву гідры рэвалюцыі... — трыбіў ва ўсе свае трубы, крычачы ва ўсе свае галасы агідны, здрадніцкі друк капіталістых і паноў усіх краін Эўропы і Амэрыкі.

І яны пасвойму мелі рацыю, ён — сусьветны правадыр пралетарыяту, — просты, сьмелы і ілехлівы,

нават сваімі, прыехаўшы на бацькаўшчыну, ня быў зразумелы ва ўсёй велічы і глыбіні сваіх дум, і толькі простыя, неспакушаныя сэрцы рабочых і сялян адчулі, штось, што кажа ён, гаворыць сваімі вуснамі, сама праўда, сама ісьціна... І ўсе пацягнуліся да яго...

Ён у хуткім часе сапраўды зрабіўся сьмяртэльна небясьпечным для няпрыступных цьвярдзь і цьтадэліяй сусветнай буржуазіі, якая зусім правільна і раптам адчула, што глеба над яе нагамі захісталася, вернасьць верхніх войск зрабілася сумнявальнай, і ўлада над дзесяткамі мільёнаў людзей, якімі так непадзельна кіраваў гэты ўсемагутны капітал, раптам зрабілася зданьно... Усё захісталася, згубіла роўнавагу і нястрымане імкненьне туды, куды цягнула васакая муштра, і дэсціліліны войск пакорліва гінуюшых на падлэ боек, — раптам прыпынілася.

І гэта ён, чараўнік, які запаліў агонь сэрцаў пралетарыяту, гэта ён, з сілай моцных землятрэсьняў і катаклізм, хістаў сусьвет чалавечтва...

І яго паранілі забіць, паранілі многія і ў розных партыях, у розных патаемных кутках, у розных засьценках усіх буржуазных дзяржаў...
Хто за грошы, хто з-за класавай нянавісьці, хто ашуканка, хто нанят — усё накіраваліся туды, у Петраград, дзе загараўся новыя зоркі, дзе ўпяршыню ў сьвечце батальёны чырвонай гвардыі пралетарыяту, якія аўдалі зброй і дзяржаўнай уладай і які мудра вёў рэвалюцыйны сацыялістычны ўрад, маючы ў авангардзе сталёвую камуністычную партыю пралетарыяту, пачалі будаваць новую, дагэтуль нябывалую, рабочую дзяржаву, якая палкам і поўнасьцю была заснавана на дыктатуры пралетарыяту.

Ушчышчэныя эсэры, агідныя кадэты, трусьлівыя меншавікі, прыніжаныя ў сваіх растронаных пакудзях, усё, разам з акідбрыстымі, манархістымі, нагромшчыткамі і чорнасофэстамі ўсё зьлілося і сплялося ў адно — аб'яднаньня адной думкай, імкнучыся да адной мэты — зьнішчыць пралянтых бацькаўшчыноў, зьнішчыць яго, шматгадовага, бязьзьяменнага ісьціннага правадыра рабочае класы Расіі.

І вось ня мінула і двух месяцаў пасля бясьсьмертных кастрычнікавых дзён, як усюды пачалі шавліцца гідры контр-рэвалюцыі, накіроўваючы ўсе свае жаданьні да адной мэты: забіць яго, правадыра пралетарыяту.

Тав. Ленін гутарыць з чырвонаармейцам

Работа гэтых людзей заключалася ня толькі ў непасрэдным дзеяньні, але, можа быць, самае галоўнае, у тым, каб усюды распусьціць павучыньне паклёпу, ілжы, ашуканства і пра партыю бальшавікоў і больш за ўсё пра іх бязьзьяменнага правадыра, Уладзімера Ільіча Леніна. І гэта работа іх была самая жудасная, самая ганебная і самая небясьпечная. Падбухторцы моладзь, заханіць ідэю «гібель бацькаўшчыны», прадаўшым яе ваеннаму ворагу, немцам, і ўсёй шуміхай ганебных пластоў, агідных панявчыяў і матываў — было вельмі лёгка ў той час, бо ўсе былі ўзьявічаны, стомлены, разьбіты і стаміліся ад вайны і ўсіх яе жудасяў. Ніхто не хацеў бацьчыць праўды з-за крывавага кашмараў трохгадовай бяспрыкладнай у гісторыі бойні народаў.

Хвалыя гэтага падбухторваньня дакацілася і на фронт, у аконы, туды да змучаных, параненых ваяк, якія чакалі зьмены і адчакінуку.

Мала тады ведалі нават у цэнтрах сапраўдных жаданьні, сапраўдных імкненьні і нашай партыі і Уладзімера Ільіча, а там, на пазыцыях, ня толькі амаль нічога ня ведалі, але што ведалі, — ведалі няправільна, у скажоным відзе. Ідэі камуністычнай партыі і нашы погляды на імперыялістычную вайну, ня глядзячы на яе намаганьні, пачыналі ледзь прасякаць на баявыя назьціцы.

Такім чынам, на паўднёва-заходнім фронце ўтварылася група салдат і малодшых афіцэраў, якія паставілі накіравацца на Петраград з адной думкай: забіць Леніна!

І вось яны ў Петраградзе.

— Хто яны?

Палітычная арганізацыя? — Не... Яны ня ведаюць ніякіх праграм і ніякіх партый. Яны харчуюцца чуткамі, сэнсацыйнымі весткамі.

Вось такіх маласьведомых, малакультурных, палітычна адсталых людзей, што перанеслі жорсткія мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

І тут нейкі эсэр, прыехаўшы з Парыжу, хвалачы сябе і ўчынкы сваіх прыхільнікаў, павудзіў рыбку мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

І тут нейкі эсэр, прыехаўшы з Парыжу, хвалачы сябе і ўчынкы сваіх прыхільнікаў, павудзіў рыбку мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

Палітычная арганізацыя? — Не... Яны ня ведаюць ніякіх праграм і ніякіх партый. Яны харчуюцца чуткамі, сэнсацыйнымі весткамі.

Вось такіх маласьведомых, малакультурных, палітычна адсталых людзей, што перанеслі жорсткія мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

І тут нейкі эсэр, прыехаўшы з Парыжу, хвалачы сябе і ўчынкы сваіх прыхільнікаў, павудзіў рыбку мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

Палітычная арганізацыя? — Не... Яны ня ведаюць ніякіх праграм і ніякіх партый. Яны харчуюцца чуткамі, сэнсацыйнымі весткамі.

Вось такіх маласьведомых, малакультурных, палітычна адсталых людзей, што перанеслі жорсткія мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

І тут нейкі эсэр, прыехаўшы з Парыжу, хвалачы сябе і ўчынкы сваіх прыхільнікаў, павудзіў рыбку мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

Палітычная арганізацыя? — Не... Яны ня ведаюць ніякіх праграм і ніякіх партый. Яны харчуюцца чуткамі, сэнсацыйнымі весткамі.

Вось такіх маласьведомых, малакультурных, палітычна адсталых людзей, што перанеслі жорсткія мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

І тут нейкі эсэр, прыехаўшы з Парыжу, хвалачы сябе і ўчынкы сваіх прыхільнікаў, павудзіў рыбку мукі на фронце, усюды шукалі эсэры, ведаючы наперад, што тут яны лёгка змогуць пажачь новыя плэньні, заханішы ў сваю сетку, палкіх, зьянтажых усёй складанай абстаноўкай таго часу.

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для аддараў-

Недастаткова разьвітую палітыка-выхаваўчую працу сярод партыйцаў і камсамольцаў Добрускай арганізацыі; слабае кіраўніцтва з боку партыйнага калектыву беспартыйнай рабочай масы; адсутнасьць згуртаванасьці і дысцыплінаванасьці сярод партыйцаў і камсамольскай арганізацыі; недастатковае праістаўленьне неадаровым зьявішчам, недаацэнку абвастрэньня класавай барацьбы. З другога боку — на фабрыцы вялася доўгая і сьстэматычная антысавецкая работа, якая вылазла ў антысавецкім, пераплаценым з чыста-контр-рэвалюцыйнай работай з боку чорнасофэцкіх элементаў.

2. Канстатаваць, што прычынай разьвіцьця антысавецкай работы на фабрыцы, якая мела ўплыў на некалькую частку рабочых і работніц і недастаткова-устойлівых партыйцаў і камсамольцаў, зьяўляецца недаацэнка прымірэнчыва, палітычна пасыўнасьць, мяшчэна-абыватальская абстаноўка і прытульненьне класавых пачуцьцяў з боку некаторай часткі партыйнага і камсамольскага калектываў, а таксама і актыву.

3. Для выкананьня прапанаваных Акруткому, накіраваных для

Рэдактар	№ 10-74
Сайтатар	№ 6-19
Партазел	№ 13-80
Адрэсы замежнай і унутранай інфармацыі	№ 13-80
Начны рэдактар	№ 6-42
Гал. кантора	№ 7-81

Чаму застрэліўся тав. Салаўёў?

СПРАВА ПАТРАБУЕ ДАСКАНАЛАГА СЪЛЕДЗТВА

ВОРША, 19. (Ад наш. спец. кар. па тэлефону). 17 гэтага студзеня перад аршанскім акруговым судом, у часе чытаньня прысуду—абвінавачаны нач. Гораккай райміліцыі т. Салаўёў застрэліўся з рэвалверу.

Салаўёў—б. рабочы тудзскіх заводаў, шмат гадоў дэбравольцам службы у Чырвонай арміі, па франтах грамадзянскай вайны меў тры раненні, ад радавога чырвонаармейца даслужыўся да камандзіра палка.

Дэмабілізаваўшыся, працуе ў Гораккім раёне начальнікам міліцыі. Ён—актыўны грамадскі працаўнік, член партыі, піша заметкі ў газеты: «Правда», «Звязда», «Сав. Бел.», «Рабочий» аб скрывальніцкіх і лівіх уповнаважаным наркамгандлю Мазо ў загадоўках, аб п'янстве і сувязі з цёмнымі элементамі акр. адказн. судовых пра-

цаўнікоў Розенгауза, Шустава, Праабражэнскага, Багуслаўскага.

Адна справа. 5 ліпеня 1928 г. у Горках суд над 20-цю бандытамі. Судзіць прыехалі Розенгауз і Праабражэнскі. Салаўёў палсудных тымчас пад вартай. Вартаўнік-міліцыянар дакладвае свайму начальніку Салаўёву, што нехта раз-па-разу знадворку падраваецца пад градкі вагна арыштанцаў. Салаўёў мяркуе, што гэта агент врывы-шуку, але... нарэшце атрымоўвае весткі, што арыштаваныя бандыты маюць згавор удчы праз гэтага таемнага чалавека. Прыказана вартавому міліцыянеру добра пільнаваць.

Няўдача. Невідомы кінуўся ўпакца, але вартаўнік куляю спыніў яго... Забытым апазваўся нейкі Трацьцякоў з рэвалверам пры запасе...

Узнікае справа аб забойстве Трацьцякова. Салаўёў і вартавы міліцыянер Аршанскім акр. сулом абвінавачваюцца за «превышение власти»... Абвінавачаныя вазначыюць суду, чаму няма на судзе ў якасці сьведкі Розенгауза, чаму ў матар'ялах сьледства ня значыцца аб рэвалверы ўдэкача Трацьцякова, што сьведчыць аб блатіх намерах апошняга. Але суд пускае гэтыя заўвагі міма вушэй. Суд прысуджае «абвінавачаных» Салаўёва і вартавога міліцыянера на 3 гады п'яволі... У гэты час Салаўёў, адвирнуўшыся ад залі да сьцяны, пускае сабе ў грудзі кулю...

Справа патрабуе дэталнага расьсьледваньня.

Надрабляна ў наступным нумары газеты.

М. Лаўкет.

Прамова т. Каналіна

У пазаўчарным вечэрнім пасяджэньні з прамовай выступіў грамадскі абвінавачуца т. Каналін.

Тав. Каналін спыняецца на гісторыі антысэмітызму ў Зах. Эўропе і царскай Расіі і растлумачвае, каму на руку быў антысэмітызм.

Антысэмітызм і зараэ пануе ў заходня-эўрапейскіх краінах. Ён зьяўляецца пералучным спадарожнікам фашызму.

У савецкай краіне антысэмітызм ня мае ґрунту над сабой. Савецкая ўлада мае даволі сродкаў у сваім распараджэньні, каб у карані спыніць усякія спробы контр-рэвалюцыйных элементаў, якія распальваюць нацыянальную варажасць.

Пераходзячы да характарыстыкі падсудных, тав. Каналін заўвагае, што ён дагучаецца да кваліфікацыі дэяржаўнага абвінавачуца.

Прамова тав. Ігнатоўскага

Грамадскі абвінавачуца, прэзыдэнт Беларускай Акадэміі Навук, прафэсар Ігнатоўскі выступіў з прамовай, у якой ён ахапіў значэньне данага працэсу.

— У даным працэсе,—кажа тав. Ігнатоўскі, адчуваецца спадчына царызму. Царскі ўрад заўсёды ўжываў для сваіх мэт нацыянальную варажасць. Вядома ўсім мяжа аселасьці, якая зьявілася на сьвет у канцы XVIII стагодзьдзя, была накіравана ня толькі супроць яўрэйства і зьяўлялася ня толькі нацыянальным абмежаваньнем, але і сацыяльным. Нам вядома, што купцы і-й пільды, асобы з вышэйшай адукацыяй і прамысловыя прадпрыемствы былі вылучаны на закон у гэтай мяжы. Калі да гэтага дадаць, што яўрэйская буржуазія за гроны магла знайсці цэлы рад незаконных выхадаў за мяжу аселасьці, то будзе ясна, што толькі яўрэйскі пралетарыят, яўрэйская бедната была заціснута ў межы аселасьці.

У 1882 годзе ў старой мяжы аселасьці была праведзена яшчэ адна мяжа аселасьці. Так званыя «временныя правіла» яўрэйскі пралетарыят і яўрэйскую беднату заціснулі ў гарады і мястэчкі Беларусі.

Чытаньне прыгавару

У той жа час як яўрэйская бедната душывалася, галадала і вымірала ў мястэчках—бедната, найбольш усюго беларуская, ў вёскіх задыхалася ад беспрацоўя, малазямельля і беззямельля. Выхад у мястэчкі і ў горады было, бо там ужо даволі было яўрэйскай беднаты.

Вось на гэтым эканамічным грунце і будавалася нацыянальная варажасць. Бедняку селяніну прадстаўніку ўлады і царквы гаварылі: «вось ты ня маеш выхаду з вёскі ў горады, бо ўсе захатіў жьд». На гэтым грунце арганізаваўся антысэмітызм, на гэтым грунце арганізаваліся пагромы Толькі здаровае пачуцьце беднаты, не давала магчымасці царскаму ўраду ўтварыць агульны жудасны пагром усё яўрэйскае беднаты ва ўсёй мяжы аселасьці.

Шукаючы выхад з цяжкага становішча, першымі рушыліся ў далёкую Амерыку за хлебам яўрэйскі пралетарыят і бедната, а за імі сьледам, па працярэбляным шляху пайшла беларуская бедната. Рааа, і тыя, і другія пачалі па цяжкай працы ў Амерыцы шукаць сабе горкі кавалак хлеба.

Тым ня менш хітрая мэханіка царызму не магла не адбіцца на ўзнікненьні і росьце нацыяналізму ў Беларусі. Нават самы клясава сьвядомы пласт на Беларусі, яе пралетарыят, вараджаўся нацыяналізмам і антысэмітызмам. Даволі

адначыць пашыраўся на Беларусі нацыянальна-сацыялістычны партыі: сьпіннысты, Бунд, беларуская сацыялістычная грамада, ППС, літоўскія с.д. і г. д. Вельмі цяжка было прасунуць у масы, сапраўды рэвалюцыйную, марксыска-ленінскую тэорыю барацьбы. Тым ня менш здаровае клясавае пачуцьце рабочае клясы на Беларусі існавала. Паступова суды прасякаў інтэрнацыяналізм, а разам з ім і бальшавізм. Калі мы возьмем творы Леніна гэтага часу, то бачым, што Ленін усімі сіламі змагаецца супроць нацыяналізму і антысэмітызму. Ён вызначае сувязь нацыяналізму і антысэмітызму з інтарсамі буржуазіі. Ён кажа, што распальваньне племянной і рэлігійнай барацьбы адцягвае пралетарыят і беднату ад палітычнага і сацыяльнага пратэсту, што нацыяналізм і антысэмітызм зьяўляюцца збройю ў руках реакцыйных сіл. Так яно і было ў часы царызму.

Пасля падзеяўна царызму, реакцыйныя буржуазныя і контррэвалюцыйныя сілы ўзялі ў свае рукі зброю царызму. Пасля перамогі Кастрычніка, буржуазія і контррэвалюцыя заўжды выкарыстоўвае часьовыя цяжкасьці новай рабочай ўлады, каб распаліць нацыяналізм і антысэмітызм, і на гэтай глебе арганізаваць яўрэйскія пагромы. Не дарма ў 1918 годзе Ленін падпісаў спецыяльны дэкрэт аб барацьбе за

антысэмітызм. Тут ён вызначае, што нацыянальная варажасць разьбівае адзіны працоўны фронт, што асоб, якія выдудь пагромную агітацыю, треба ставіць па-за законам.

Сучасная контр-рэвалюцыя—імпамп, кулак, таксама бяруць у свае рукі старую зброю царызму. Мы бачым уздым сацыялістычнай творчасьці, разам з гэтым мы бачым палёнае супраціўленьне з боку імпамна і кулака. Яны імкнудца выкарыстаць цяжкасьці будаўніцтва, каб накіраваць працоўных аднаў нацыянальнасьці на другую. Яны імкнудца распаліць шавінізм, антысэмітызм унесьці разлад у рады рабочай клясы, разьбіць дэяржаву дыктатуры пралетарыяту.

Справа на гуче «Кастрычнік» ёсьць адно з выаўленьняў контр-рэвалюцыі.

Тав. Ігнатоўскі пераходзіць да характарыстыкі паасобных груп падсудных. У адносінах да Тачыліна, Тулякова і Грузьдэва трыба ўжыць суровае пакараньне. Ніцкеўска і Гладкова часткова пакаліліся. Леобна астань Красьянскі, Пчолкін і Каронін. Прамоўца адначас дрэнны стан выхаваньня працы. На гуче сьрод рабочых ёсьць шмат выпісьменных, у галіне культ'асветнай працы існуе фармалізм. Сярод рабочых пашырана лаянка, усякі брыдкія словы.

Тав. Ігнатоўскі спыніўся на тым, што некаторыя сьведкі як Тачыліна, Зэльдман, Якуткіна завадоханы і баляіся на судзе паўтараць тое, што гаварылі сьледчаму. Яны прымаюць лаянку, як пешта патрэбнае. Урэшце прамоўца адначасе, што гэты працэс вылікалі самі рабочыя. На рабочых сходах у сваіх рэзалюцыйных рабочыя патрабавалі пакараньня вінаватых, дапамагалі выкрыцьцю гэтай справы.

ПРЫГАВАР

Пасля сьмігдзінавай варады судовай калегія Вархоўнага Суду БССР вынесла ўчора ўвечары прыгавар па справе Бартай.

Гадоўны абвінавачаны найбар Тачылін прыгаварваецца да 3 год пазбаўленьня волі. Суд паставіў хадайнічаць аб непрычыннасьці да яго апошняй амністыі ЦВК БССР з павозу 10-годзьдзя існаваньня БССР.

Грузьдэў—да 2 год пазбаўленьня волі. Па амністыі кара зьяншаецца напалову.

Гладкова—да 3 год. На амністыі кара зьяншаецца напалову.

Справа працаўнікоў Лесбелу

Учора ў Вархоўным судзе БССР над старшынствам т. Несьвера пачалося сьледзтвае справы злучна абказныя працаўнікоў Лесбелу. На лавіцы падсудных—б. спаршыня прафэсыйна Лесбелу, а потым старшыня «Северозель»—Чалініскі, б. член праўленьня Лесбелу—Райніскі, уповнаважаны Лесбелу—Рубо, тымчасны загадчыка камеральнага аддзела—Гольдбарг і б. бухгалтар Лесбелу—Савельзон. Як ужо вядома нашым чытачом, падсудным працаўнікам абвінавачаныя ў рабстве злучнастаў, якія прынеслі дэяржаве на сотні тысяч рублёў страту.

Цэнтральнай фігурай працэсу зьяўляецца Чалініскі. Адна толькі «апартамента» са сьледствам прынёс та пратэсту страту ў 2.4.000 р. Чалініскі ў сваёй «камарцічнай рабоце» ужываў даўжы на савіцкіх лавіцах і ўтварыў цэлую сыстэму падкупу і кабары. Другі абвінавачаны—Райні-

скі заключыў з замежнымі фірмамі павышаныя ўмовы на лесахатарства, што прынесла Лесбелу страт каля 30.000 р.

Рубо, Гольдбарг і Савельзон абвінавачваюцца ў палобнасьці да свайго службовага абавязка.

На справе выкаліка 59 сьведкаў. Некаторыя з іх прыбллі з Варшавы і Рыгі.

Запрошаны 4 эксперты. Сярод іх 2 выдатныя спецыялісты на эксперта чы і лесной прамысловасьці прыехалі з Мінска.

Пасля правэркі складу сьведкаў і кароткага апросу падсудных—суд прыступае да чытаньня абвінавачаных актэ.

Чалініскаму прад'яўлена абвінавачаньне па 206 і 196 арт. К. К.; Райніскаму—па 296 арт.; Рубо, Гольдбаргу і Савельзону—па 196 арт.

Падсудным суду абвінавачаныя ў залі акружнага суду

М. К.

Па клябах у Ленінскія дні

Клюб імя Розы Люксембург арганізаваў выстаўкі па гісторыі партыі і ланінскай літаратуры. 21-га студзеня адбудзецца дэячыя равішнік, для вучыў польскіх школ. 22-га студзеня—масавае вечар у дакладам і чытгай мастацкай літаратуры, прысьвечанай пачыці Леніна. У гуртках клубу праводзяцца выстаўкі аб Левіне.

Клюб работнікаў сувязі выпуеці спецыяльную насьценную газету, прысьвечаную пачыці праводыра. 21-га студзеня адбудзецца жалобнае пасяджэньне.

Белдзюржуніверсытэт наладжае 21-га студзеня а 8 гадзіне ўвечары ў актавай залі вэдкі жалобны вечар, прысьвечаны У. І. Леніну.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
 ПРЭМ'ЕРА **КРЫВАЯ АБЛОНА** ПРЭМ'ЕРА
 НЯДЗЕЛЯ, 20 СТУДЗЕНЯ.
 п'еса ў 5 дзеях, 6 абразох, А. Рамановіча
 Билеты ў касе тэатра. Пачаток а 8 гадзіне увечары.
)— СЕРАДА, 23 СТУДЗЕНЯ (—
 На ктрысьці касы ўзвешаюцца пры фак. праўдзку БДУ
КРЫВАЯ АБЛОНА п'еса ў 5 дзеях, 6 абразох,
 А. РАМАНОВІЧА.
 Билеты ў касе тэатра. Пачаток а 8 гадзі увечары.

КІНО-ТЭАТР **КУЛЬТУРА**
 Ад аўторка, 15-га студзеня
 Мастацкі базэін
 Межрабном-фільм. Мінск—Прэмаўтэа Бэрлін.
САЛАМАНДРА

ГОСИЗДАТ РСФСР. ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1929 ГОД
НА КНИЖНОМ ФРОНТЕ **РЕКОМЕНДАТЕЛЬНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ**
 БЮЛЛЕТЕНЬ ГОСУДАРСТВЕННОГО ИЗДАТЕЛЬСТВА, 4 номера в месяц.
 Библиографического отдела Главполитпросвета
 2 НОМЕРА В МЕСЯЦ.

На книжном фронте ставит своей задачей обобщение, систематизацию и разработку методов и форм продвижения книги в городе и деревню
 На книжном фронте освещает важнейшие вопросы книготорговли
 Рекомендательный бюллетень

